

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл.бр. К-По₂ 1/2020

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА ОДРЖАНОГ ДАНА 01.06.2020. ГОДИНЕ

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА СА ГЛАВНОГ ПРЕТРЕСА
одржаног дана 01. јуна 2020. године**

Председник већа: 01.06.2020. година, 09,37 часова

Председник већа отвара заседање у предмету Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По₂ 1/2020 против оптуженог Османа Османовића због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ и других, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТО број 1/20 од 21.02.2020. године, потврђеној дана 12.03.2020. године.

Веће поступа у саставу: судије Зорана Трајковић и Дејан Терзић, чланови већа и судија Мирјана Илић, председник већа.

Записник води записничар Јасминка Јовановић.

КОНСТАТУЈЕ СЕ да су на главни претрес приступили:

-заменик тужиоца за ратне злочине Душан Кнежевић,

-оптужени Осман Османовић, доведен преко Управе Окружног затвора у Београду.

Присутан бранилац оптуженог - адвокат Ђорђе Дозет.

Констатује се да су испуњене процесне претпоставке за одржавање главног претреса.

У судници присутна лица: [REDACTED] и [REDACTED].

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се на сагласан предлог странака главни претрес **ОДРЖИ**.

Главни претрес је јаван.

Врши се аудио снимање тока главног претреса, а препис тонског снимка биће саставни део записника о главном претресу.

ЛИЧНИ ПОДАЦИ ОПТУЖЕНОГ

Оптужени, устаните, приђите за говорницу. Да ли има измена у Вашим личним подацима од последњег одржаног припремног рочишта када сте се изјашњавали о Вашим личним подацима?

Оптужени Осман Османовић: Не.

Председник већа:

Оптужени ОСМАН ОСМАНОВИЋ, са личним подацима као на записнику са припремног рочишта од 12.05.2020. године.

Упозорава се оптужени да пажљиво прати ток главног претреса и да је дужан да предлоге за извођење доказа изнесе одмах или у најкраћем року по сазнању да је њихово извођење неопходно. Оптужени се упозорава да је дужан да прати упозорење и поуке о правима у поступку и да све што буде изјавио у овом кривичном поступку против њега може бити коришћено као доказ. Упозорава се да има право да ништа не изјави, да ускрати одговор на поједина питања, да може слободно изнети своју одбрану, признати или не признати кривицу, да има право да разматра списе и разгледа предмете који служе као доказ, да прикупља доказе у своју одбрану, да се изјасни о свим чињеницама и доказима који га терете, да износи све чињенице и доказе у његову корист, да испитује сведоке оптужбе и да захтева да се под истим условима као и сведоци оптужбе у његовом присуству испитају и сведоци одбране.

Осим наведених права, оптужени се упозорава да је дужан да се одазове на сваки позив органа поступка и да обавести суд о промени адресе пребивалишта или боравишта или намери да промени адресу пребивалишта или боравишта.

Констатује се да је оптужени поучен о правима у поступку из члана 68 и 70, као и 389 ЗКП-а.

Да ли сте разумели Ваша права у поступку?

Оптужени Осман Османовић: Да.

Председник већа:

Оптужени Осман Османовић изјављује да је разумео своја права у поступку.

Можете се вратити на Ваше место. Позивам заменика тужиоца за ратне злочине да прочита оптужницу КТО број 1/20 од 21.02.2020. године.

ИЗЛАГАЊЕ ОПТУЖБЕ у смислу члана 391 ЗКП

Заменик тужиоца за ратне злочине: Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине терети се Осман Османовић што је;

Током маја и јуна месеца 1992.године у импровизованом логору на локалитету „Расадник“ у Горњем Рахићу, општина Брчко у Босни и Херцеговини, као припадник безбедносних структура муслиманских оружаних формација, кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба који је на том подручју постојао, а није имао карактер међународног сукоба, између хрватских и муслиманских оружаних формација са једне стране и српских оружаних формација са друге стране, противно члану 3 ст.ав 1. тачка 1а) III Женевске конвенције о поступању са ратним

заробљеницима и IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата (обе од 12.08.1949. године) ратификованих од стране Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије 1950. године („Службени лист ФНРЈ“ број 24/50) и члана 4 став 1. и став 2. тачка а) те члана 13. став 1. и став 2. Допунског протокола (Протокол II) уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба („Службени лист СФРЈ Међународни уговори број 16/78“), заједно са другим припадницима исте стране у оружаном сукобу, у односу на лица која не учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике непријатељских оружаних снага који су лишени слободе, према којима се мора поступати у свакој прилици човечно без икакве неповољне дискриминације засноване на њиховој етничкој припадности, нечовечно поступао, примењивао мере застрашивања, противзаконито затварао, мучио те вршио насиље и то над оштећенима [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], њиховом здрављем, физичким и менталним благостањем, као и над другим за сада НН лицима, на тај начин што је:

1. Дана 06.05.1992. године, након што му је доведено цивилно лице оштећени (ошт.) [REDACTED], претходно лишено слободе у свом путничком возилу на контролном пункту у Горњем Рахићу, истог легитимисао и задржао његову личну карту, након чега је отпочео испитивање везано за његова сазнања о активностима српских снага у ратним догађањима у Брчком, као и његовом наводном учешћу у припремању истих, којом приликом му је од стране другог присутног припадника исте јединице у којој је био и окривљени прећено да ће му бити пресуђено ножем ако се утврди да је крив, након чега га је окривљени Осман Османовић противзаконито затворио, тако што га је закључао и изашао из просторије, да би га сутрадан ујутру, дана 07.05.1992. године припадници исте јединице одвели у оближњи лимени објект са бетонском подлогом, без прозора, природне светлости, свежег ваздуха, воде и нужника, који је раније служио за сушење воћа и поврћа (комора), где је био заточен до 14.07.1992. године, у ком периоду је у више наврата извођен на испитивање, физичко и психичко злостављање, као и на вађење из земље неексплодираних граната, при чему је у поменути комору, неутврђеног дана, у наведеном временском периоду, дошао окривљени Осман Османовић са још једним припадником исте стране у оружаном сукобу, коме је показао оштећеног [REDACTED], након чега га је овај ударио ногом обуvenом у ципелу, у пределу колена;

2. Дана 13.05.1992. године, приликом испитивања цивилног лица оштећеног [REDACTED], претходно лишеног слободе у путничком возилу на контролном пункту у Горњем Рахићу, над поменути оштећеним, заједно са више припадника исте стране у оружаном сукобу, вршио тортуру, која је трајала током читаве ноћи, све до јутра, тражећи податке о појединим војно ангажованим лицима у Брчком, о наоружању којим располажу српске оружане формације и положајима које држе, којом приликом је оштећени ударан рукама и ногама, дрвеном палицом и пендреком, по глави и телу, при чему му је ударце задавао и окривљени Осман Османовић, услед чега је оштећени више пута губио свест, након чега су га поливали водом, поново га тукли и принуђивали да пије мокраћу, да би га потом пребацили у поменути комору, из које је у наредном периоду више пута извођен на испитивање, када је физички и психички злостављан и телесно повређиван, да би га неутврђеног дана током јуна месеца 1992. године, окривљени Осман Османовић заједно са још једним припадником своје јединице, извео напоље из коморе, где га је окривљени Осман Османовић, псујући му мајку уз претње да ће га убити и да неће жив изаћи, тукао, ударајући га по телу више

пута рукама и ногама обувеним у ципеле, све док се оштећени од задобијених удараца није умокрио, након чега је враћен у комору;

3. Неутврђеног дана, током јуна месеца 1992. године, након довођења из поменуте коморе, у којој је био противзаконито затворен припадник српских оружаних формација оштећени [REDACTED], претходно дана 03.06.1992. године, лишен слободе у путничком возилу на контролном пункту у насељу „4. јули“ према Диздаруши, општина Брчко, присуствовао његовом испитивању од стране више припадника своје стране у оружаном сукобу, када је над оштећеним док је седео за столом са испруженим рукама, вршена тортура ради изнуђивања исказа везано за положаје српских оружаних формација у Брчком и врсте наоружања којима располажу, којом приликом му је био уперен пиштољ у главу, када је задобио бројне ударце дршком од метле, рукама и ногама обувеним у ципеле и чизме, по телу, глави и рукама, од чега је био сав крвав, док су му очи биле скоро потпуно затворене, нос разбијен, више зуба и ребара сломљено, при чему му је окривљени Осман Османовић који се за све то време ћутке шетао око стола, пришао и ударио му шамар уз речи „маму ти јебем Чето, што лажеш“, да би по завршетку испитивања оштећени био одведен у поменуту комору, у којој је био заточен 31 дан и из које је у наредном периоду у више наврата извођен ради чишћења ђубрета, вађења из земље неексплодираних граната и испитивања, током којих је поново психички и физички злостављан;

4. Неутврђеног дана током јуна месеца 1992. године, из поменуте коморе у којој је било противзаконито затворено цивилно лице, оштећени [REDACTED], претходно дана 27.05.1992. године лишено слободе у свом путничком возилу на контролном пункту у селу Ратковићи, општина Челић заједно са још једним припадником своје јединице извео напоље из коморе поменутог оштећеног, где га је физички злостављао, задајући му бројне ударце рукама и ногама обувеним у ципеле по телу, глави и ногама, све док оштећени од примљених удараца није клонуо, након чега су га потпуно изнемоглог увели у суседну просторију,

- чиме је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. ст.1. КЗ СРЈ описано под такама 1, 2 и 4 у стицају са кривичним делом ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. истог Закона, описано под тачком 3 диспозитива оптужнице у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ.

Председник већа: Констатује се да је присутни заменик тужиоца за ратне злочине прочитао оптужницу КТО бр.1/20 од 21.02.2020. године.

Оптужени, да ли сте разумели ову оптужницу коју је тужилац прочитао?

Оптужени Осман Османовић: Да.

Председник већа: Да ли желите да се изјасните о оптужби и да ли признајете да сте учинили кривична дела за која сте оптужени?

Оптужени Осман Османовић: Да, желим да се изјасним. Значи, остјаем код исказа датог на припремном рочишту. Нисам крив ни за једно дело које ми се оптужницом ставља на терет. Желим да се изјасним на појединачне наводе оптужнице и спреман сам да одговрама на питања суда. На питања тужиоца нећу одговарати.

Председник већа: Добро.

Оптужени Осман Османовић, упитан у смислу члана 392 ЗКП-а да ли је оптужницу разумео, да ли жели да се изјасни о оптужби, да ли признаје да је учинио кривична дела за које је оптужен, изјави да је оптужницу разумео, да жели да се изјасни о оптужби, да се изјашњава као и на припремном рочишту да није крив ни за једно кривично дело које му је стављено на терет, а указује суду да жели да одговара на питања суда, али не жели да одговара на питања заменика тужиоца за ратне злочине.

Председник већа објављује почетак доказног поступка:

ДОКАЗНИ ПОСТУПАК

ИЗНОШЕЊЕ ОДБРАНЕ ОПТУЖЕНОГ

Оптужени, имате право да се изјасните о свим околностима које Вас терете и можете да изнесете све чињенице које су у Вашу корист.

Позивам Вас да изнесете Вашу одбрану.

Оптужени Осман Османовић, поучен у смислу члана 397 ЗКП да се може изјаснити о свим околностима које га терете и да може да изнесе све чињенице које му иду у корист, позван да изнесе своју одбрану, изјави:

Изволите.

Оптужени Осман Османовић: Хвала. Поштовани председниче судског већа, чланови судског већа, у оптужници што се мене лично тиче, једино су тачно наведени моји лични подаци. Све остало са мном нема никакве везе. У преамбули оптужнице није тачно да сам ја био припадник безбедносних структура муслиманских оружаних формација. Ја сам био припадник Министарства унутрашњих послова Босне и Херцеговине, Центра служби безбедности Тузла, Станица јавне безбедности Брчко. Нити једном својом радњом у том периоду нити иначе, нисам кршио правила међународног права. Нисам према било коме нечовечно поступао, нисам примењивао мере застрашивања. Никог нисам противзаконито затварао, мучио и вршио било какво насиље, па ни према [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED].

Везано за тачку 1. оптужнице....

Заменик тужиоца за ратне злочине: Председнице, извињавам се, да ли он им неки концепт или чита, ја не знам шта је то?

Адвокат Ђорђе Дозет: Оптужницу испред себе.

Оптужени Осман Османовић: Ова оптужница је мој подсетник.

Председник већа: Изволите.

Оптужени Осман Османовић: Могу наставити?

Председник већа: Изволите.

Оптужени Осман Османовић: Хвала. Везано за тачку 1. оптужнице, која се односи на [REDACTED], значи, све што се наводи у овој тачки, а тиче се неких мојих наводних радњи према [REDACTED], није тачно. Нити сам га легитимисао, нити му одузео личну карту. Нисам га испитивао о активностима, о активностима српских оружаних снага. Нисам га противзаконито затворио и нисам никада долазио сам или са неким другим у просторију где се или просторије где се [REDACTED] налазио.

Везано за тачку 2. оптужнице, а тиче се мојих наводних радњи према [REDACTED], није тачно, све што је наведено није тачно. Ја нити сам га хапсио, нити над њим вршио тортуру. Нисам га ударао ни рукама, ни ногама, нити сам примењивао, га ударао било каквим оруђем. Нисам одлучивао о његовом статусу да ли ће бити затворен и где или пуштен. Никад га нисам нити сам, нити било са ким другим извео напоље из коморе, псовао му мајку, претио да ћу га убити и да неће жив изаћи или да сам га било чим тукао.

Везано за тачку 3. и 4. оптужнице осим уопштено, ништа од наведеног није тачно. Не знам шта бих рекао, јер осим што сам обавио разговор са [REDACTED] и [REDACTED], ја никаквих других контаката према лицима која су се налазила у притворским јединицама најприје на Окрајцима, у Горњем Рахићу, а касније у Маочи, нисам имао никакве везе. Лица по имену [REDACTED] и [REDACTED] или [REDACTED], мени нису позната. Ја никаквих контаката нисам имао са тим лицима, ни пре рата, ни у току рата, ни после рата.

Ево, то је све што имам да се изјасним. Али ево дао бих и образложење овог мог исказа.

Председник већа: Изволите. Изнесите, не може адвокат уместо Вас.

Оптужени Осман Османовић: Могу ја онда да изнесем?

Председник већа: Морате Ви.

Оптужени Осман Османовић: Образложење.

Председник већа: Не може адвокат да образлаже Вашу одбрану. Ви износите одбрану. Имате ли још нешто или је то све?

Оптужени Осман Османовић: То је све.

Председник већа: Добро. Рекли сте да не ж'елите да одговарате на питања тужиоца за ратне злочине. У том случају, одговараћете најпре ,на питања Вашег браниоца. Изволите, браниоче, да ли имате питања за оптуженог?

Адвокат Ђорђе Дозет: Да.

Председник већа: Изволите.

САСЛУШАЊЕ ОПТУЖЕНОГ У СМИСЛУ члана 398 ЗКП

Адвокат Ђорђе Дозет: Можете ли рећи, уводно, када су започела оружана дејства односно оружани сукоби на територији Брчког?

Оптужени Осман Османовић: Рат на подручју Брчког започео је дана 30. априла 1992. године када су дигнута два моста преко Саве, где је био велики број погинулих и рањених лица. Град је и до тада са једне стране био препун избеглица, највише из Бијелине и околних неких других места. А такође је био пун и наоружаних лица у маскирним униформама, сивомаслинастим униформама, који су званично вођени као резервисти Југословенске народне армије. Тада тог дана 30. априла 1992. године покренут је масовни егзодус становништва Брчког, који су, и то несрпског, да кажемо становништва, који су бежали у правцу јужних месних заједница, јужних традицијских и приградских месних заједница и према руралном подручју, према јужним салима, кланац река, реке, Омербеговача, даље према Маочи, према Бијелој и тако даље. Иначе, ја сам исто тако тог дана искористио прилику и своју породицу изместио из Брчког у Маочу, своју мајку, супругу и двоје деце. И одмах сам се након тога вратио у Брчко где смо, где сам заједно са својим колегама вршио увиђај тих дигнутих мостова преко Саве. Иначе, рат у Брчком ме је затекао као инспектора за привредни криминалитет у Станици јавне безбедности Брчко.

Адвокат Ђорђе Дозет: Можемо даље?

Председник већа: Може.

Адвокат Ђорђе Дозет: У тачки 1. оптужнице говори се о [REDACTED]. Да ли Ви познајете, односно да ли сте познавали и од када [REDACTED]?

Оптужени Осман Османовић: Ја се са [REDACTED] нисам дружио ни пре рата ни после рата ни, наравно у рату. Међутим, познавали смо се. Он је био јако добар пријатељ са мојим братом [REDACTED], сви смо га знали као „[REDACTED] фотографа“. И зато тог 06. маја 1992. године није било ни потребе да га легитимишем, ни да утврђујем путем личне карте његов идентитет.

Адвокат Ђорђе Дозет: У оптужници наведен је датум 06. мај 1992. године као датум када сте Ви наводно вршили злостављање односно извршили кривично дело према [REDACTED]. Можете ли да кажете, где сте били тог 06.05.1992. године и са којим поводом?

Оптужени Осман Османовић: Па, значи ја сам се, као што сам рекао, након одмах дизања оних мостова и извршеног увиђаја, видели смо да српске снаге већ улазе у одређене делове града. Ставио се значи у функцију територијалне одбране где смо помагали избеглицама и усмеравали избеглице. Било је преко двадесет хиљада људи који су се кретали према јужним деловима општине Брчко. Помагао сам да се те избеглице усмере у ком правцу и тако даље. Такође смо и формирали некакву линију одбране према српским снагама које су заузеле већ ужи појас града. И ту сам остао све

до 05. маја по подне када сам се вратио у Маочу где сам значи, сви су били забринути за мене, где сам то ја био и бојали су се да сам и погинуо и тако даље. Окупила се читава породица, ту су била и моја браћа оба брата старија и брат [REDACTED] ми је тада рекао да се требам јавити 06. маја 1992. године у Центар Горњег Рахића, [REDACTED] који је тада био именован руководиоца једне оперативне групе инспектора која ће касније бити названа као оперативна група Државне безбедности.

Председник већа: Тада како се звала?

Оптужени Осман Османовић: Извињавам се, нисам чуо?

Председник већа: Тада како се звала? Кажете, касније оперативна група Државне безбедности. А тада када сте Ви дошли, која је, који је назив имала та група, каква је то била група?

Оптужени Осман Османовић: Значи, то је оперативна група Државне безбедности. Такав јој је био назив.

Председник већа: Добро. То је било тачно?

Оптужени Осман Османовић: То је било тачно 06.05.1992. године. Ја долазим у Центар Горњег Рахића.

Председник већа: 06. маја 1992. године?

Оптужени Осман Османовић: 06. маја 1992. године.

Председник већа: Добро.

Оптужени Осман Османовић: Значи, долазим у Рахић, у једну стару кућу, тамо где је била смештена та оперативна група. Затичем ту своје колеге, [REDACTED] сам значи разговарао. Он ми је рекао да сам ангажован сада у тој оперативној групи и да сам ту распоређен. Добио сам такође тај дан и мобилизацијски позив по којем сам био дужан да се одмах јавим у Горњи Рахић.

Председник већа: Ко Вам је послао тај мобилизацијски позив?

Оптужени Осман Османовић: Тај мобилизацијски позив добио сам из Центра служби безбедности Тузла потписан од [REDACTED], начелника Центра служби безбедности. У току разговора са господином [REDACTED] неко му је јавио да је приведено једно лице српске националности и он ми је већ тада дао први задатак практично да изађем напоље и да видим о чему се ради. Тако да сам ја изашао и видео [REDACTED] значи званог „[REDACTED]“ који је био, кога сам, наравно познавао, одмах сам га препознао и био је у друштву [REDACTED] кога сам такође познавао. Оба лица су са подручја месне заједнице, то је нека суседна месна заједница, у мојој месној заједници где сам ја живео и одрастао. Обојица су ми, значи заједно су ми испричали да су се, да су били заустављени пред командом, војном командом на Окрајцима, да су се једва спасли, извукли живу главу од ХОС-оваца и да их је практично патрола милиције спасила и спровела, довела их у Рахић.

Председник већа: Патрола које милиције?

Оптужени Осман Османовић: Милиција Станице јавне безбедности Брчко, значи колеге из Станице јавне безбедности Брчко.

Председник већа: Су их довели?

Оптужени Осман Османовић: [REDACTED]... [REDACTED], пардон, [REDACTED] ми је рекао да је [REDACTED] од почетка рата био у својој кући, да су заједно држали страже у тој улици где су комшије, прве су комшије, да је уредно лице, савестан грађанин. Али да је његова безбедност била упитна, јер је већ имао проблем са ХОС-овцима у тој улици где га је [REDACTED] већ једном спасио. И онда из разлога његове безбедности довео је [REDACTED] и он је пристао у Горњи Рахић како би га склонио, док се не створи нека прилика да он пређе на српску страну, јер је већ формирана линија између две да кажем супротстављене стране. Значи, то му је био циљ. Ја сам то све нотирао у један нотер којег сам добио од колеге јер ми је то први задатак, он је импровизиран. Све то бележе док су обојица причали. [REDACTED] је још рекао да се он једноставно сналазио у тих првих пет, шест дана, да је ноћио код не знам неког опет комшије, другог и понављао је све ово што је [REDACTED] причао. Тако да сам ја отишао до [REDACTED] и рекао му да се ради о савесном грађанину, пренео му све што ми је [REDACTED] рекао. Рекао сам му да је [REDACTED] гарантовао за [REDACTED] и што се тиче мене, тај задатак је био завршен. Даље о судбини и шта се све дешавало даље са овим [REDACTED] и са [REDACTED], ја не знам јер је за мене значи ја сам [REDACTED] обавестио, [REDACTED] је гарантовао за [REDACTED], [REDACTED] лично знам и био сам убеђен да је то лице до краја уредно. Након...

Председник већа: Само моменат. Пошто председник већа увек може да поставља питања ради бољег појашњења ствари, кажете сте [REDACTED] сте познавали?

Оптужени Осман Османовић: Да.

Председник већа: Ево објасните тај ранији однос са њим, одакле сте га знали, од када га знате?

Оптужени Осман Османовић: Значи, док сам ја био омладинац знали смо један фестивал „Млади градитељи“, ја га се сећам добро као фотографа који је... Тај фестивал био је један познати фестивал југословенски аматерске културе.

Председник већа: Само моменат. Па, микрофонија је. Ако се укључи трећи микрофон онда је микрофонија.

Оптужени Осман Османовић: Може јел? Значи знам га са тог.

Председник већа: Изволите.

Оптужени Осман Османовић: Значи [REDACTED] познајем добро са фестивала „Млади градитељ“ где је он био фотограф, сликао је то и са неких других манифестација у Брчком као што је Штафета младости.

Председник већа: Дакле, познајете га их претходног периода?

Оптужени Осман Османовић: Да, познајем га.

Председник већа: Као мештанина града Брчког, је ли тако?

Оптужени Осман Османовић: Јесте. Ми смо били пријатељи али мени брат [REDACTED] је често њега спомињао, били су добри, дружили су се.

Председник већа: Добро, да ли сте имали некада неки конфликт са њим, да ли сте имали неки сукоб, Ви или неко од Ваших најближих?

Оптужени Осман Османовић: Никада, значи никада никакав конфликт. О [REDACTED], он је покојни. И дан-данас све најбоље мислим и мислим да је иначе био врло коректан човек и у својим свим изјавама које је он давао пред Агенцијама за провођење закона. Након рата ја сам се са њим и сретао често на улици, разговарали смо. Његово радно место је било у некој фотографској радњи која се налазила у непосредној близини Управе прихода где сам ја био руководиоца. Тако да смо се често сретали, разговарали. Он је најчешће у ствари поздрављао мог брата [REDACTED] који је већ у међувремену отишао за Сједињене Америчке Државе, тамо се настанио са својом породицом. Овај сусрет 06. маја 1992. године са њим искрено, ја сам био и заборавио. И подсетио сам се тек након увида у онај мој нотес, јер је то била прва белешка коју сам ја направио у ратном периоду везано за моје активности.

Председник већа: Добро, Ви сте рекли, износећи неометано Вашу одбрану, да сте Ви само обавили разговор. У оптужници је стављено као радња извршења „истог легитимисао, задржао личну карту и отпочео испитивање“. Сада, да ли су ово кривично-правне радње, то је питање о коме ће се касније разматрати, али то су радње Ваше које су наведене. Па да ли сте га Ви легитимисали, задржали његову личну карту, отпочели испитивање? Ви кажете да сте обавили разговор, само нам објасните уколико јесте на основу којих овлашћења сте га Ви испитивали, како сте разговор обавили, зашто?

Оптужени Осман Османовић: Значи по наредби [REDACTED], као што сам рекао, изашао сам и са обојицом разговарао. Значи то није био издвојени разговор.

Председник већа: Ви сте добили усмену наредбу, је л` тако?

Оптужени Осман Османовић: Усмену наредбу од [REDACTED], који је био руководиоца, већ био именовани руководиоца те групе.

Председник већа: Те групе безбедности, безбедоносних служби?

Оптужени Осман Османовић: Оперативне групе државне безбедности.

Председник већа: Колико је та оперативна група државне безбедности имала припадника?

Оптужени Осман Османовић: Па то се у почетку...

Председник већа: Ту у Горњем Рахићу, колико вас је било ту?

Оптужени Осман Османовић: Значи ја када сам дошао 06.05. она је већ била формирана и било је можда три, четири, пет, оно како..., то је почетак рата, 30.04.- 06. мај, значи сами почетак рата. Све је почело да се формира на пољани практично. Изашли смо из институција гдје смо били, морали смо да изађемо и практично на пољани се то све формирало и та група је већ била формирана. Значи ја сам инкорпориран у ту групу.

Председник већа: Добро. Имате ли неки писани документ, да ли поседујете о томе да сте инкорпорирани?

Оптужени Осман Османовић: Значи ја имам мобилизацијски позив, касније сам добио службену легитимацију, гдје пише да сам оперативни радник.

Председник већа: Да ли сте то приложили суду?

Оптужени Осман Османовић: Приложено је то као доказ.

Председник већа: Као доказ. Изволите даље.

Адвокат Ђорђе Дозет: Судија, ја бих само искористио прилику да исправим навод из предлога за извођење доказа, у предлогу стоји да је [REDACTED] особа коју смо предложили, а није [REDACTED] него [REDACTED], дакле моја грешка.

Председник већа: За испитивање сведока, предлог који смо усвојили на припремном рочишту?

Адвокат Ђорђе Дозет: Не, мислим да нисте још.

Председник већа: Нисмо одлучивали о њему.

Адвокат Ђорђе Дозет: О томе још није донета одлука, али ради се о [REDACTED], а не [REDACTED]. Моје даље питање.

Председник већа: Изволите.

Адвокат Ђорђе Дозет: Дакле, након обављеног разговора са [REDACTED] и [REDACTED], коме се јављати односно да ли се некоме јављате, да ли неком саопштавате шта сте сазнали и шта се са Вама даље дешава?

Оптужени Осман Османовић: Као што сам већ рекао, значи ја сам се вратио одмах након тога. Тај разговор је био врло кратак. Одмах смо се вратили код [REDACTED] и обавјестио [REDACTED] о том, о тим својим сазнањима о лицу. И нисам сматрао даље да требам било шта проверавати јер је то лице за мене било уредно. Шта се даље дешавало са тим лицем заиста ја нисам знао. И ево, мислим, кроз упознавање са овим предметом видео сам, видео сам шта се дешавало, мислим, ево сад сам упознат.

Адвокат Ђорђе Дозет: А шта се са Вама дешава након тога?

Оптужени Осман Османовић: Након тога ја сам

Председник већа: Само да будемо прецизни браниоче, кажете "након тога", након 06.05., 13.05.?

Адвокат Ђорђе Дозет: Након повратка од [REDACTED], шта се са њим даље дешава?

Оптужени Осман Османовић: Након тога [REDACTED] мене упућује, [REDACTED], исти дан, упућује ме на Кланац, у мјесну заједницу Кланац, гдје сам ја практично, одатле сам дошао, да се јавим [REDACTED] у Бијељину и да кажем да сам добио тај распоред и да имам мобилизацијски позив и да сам усмерен на ту оперативну групу, распоређен. Ја одлазим најпре у мјесну заједницу Бродуђа, гдје сам се тамо затекао, а потом одлазим у мјесну заједницу Кланац, значи то је 06. маја '92. године навече, гдје и помажем, у ствари тражили су од мене да останем током ноћи, нисмо никако спавали, јер се очекивао некакав напад српских снага на ту мјесну заједницу, па сам ја остао, преноћио, није се ништа десило и тек сутрадан пронализм овог [REDACTED] [REDACTED], који је био организатор линије отпора. Обавјештавам га о том распореду и 07. маја се враћам у Маочу. Имао сам значи двоје мале дјеце, једна је дјевојчица имате тек петнаест месеци, била је болесна, породица је смјештена у некаку, некакав мутвак и тако даље, имао сам пуно и обавеза и према породици, сви су били уплашени и ту сам значи ноћио у Маочи, 07. на 08. и 08. ујутру се јављам у Оперативну групу државне безбедности и стављам се на располагање.

Адвокат Ђорђе Дозет: Везано за тачку 2 оптужницу, ради се о [REDACTED] [REDACTED], да ли лично познајете односно од кад познајете [REDACTED]?

Оптужени Осман Османовић: [REDACTED] сам лично познавао. Он је био малољетно лице и као малољетно лице је био склон криминалу, ситним крађама, преварама, такође сам га знао и као рођака једног нашег колеге из службе, био је и брат школске другарице од моје супруге, тако да га са сам практично добро познавао.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли сте имали некад било какав службени контакт са [REDACTED]?

Оптужени Осман Османовић: Па видите, он је живио са...

Председник већа: Само моменат. Мислите пре овог догађаја?

Адвокат Ђорђе Дозет: Пре овог догађаја, да.

Оптужени Осман Османовић:

Он је живио са својим оцом у једној засебној згради...

Адвокат Ђорђе Дозет: Судија, ја се извињавам, ако дозволите, једно онда препитање да уведемо веће. Ви од кад радите у полицији односно од кад сте запослени у полицији на ком радном месту?

Оптужени Осман Османовић: Од 1984. године на мјесту инспектора за привредни криминалитет, радили смо с времена на време и општи криминалитет ми привредњаци, кад сам био поготово дежурни радник.

Председник већа: О кеј. Дакле, да ли у том својству имате било какав контакт са [REDACTED]?

Оптужени Осман Османовић: Да, он је живио са својим оцом у истом дворишту, у једној малој зрадици и једном приликом имали смо значи провјеру једног украденог, службену радњу везано за једно украдено ауто, гдје смо практично били у тој његовој просторији која је мирисала на мокраћу, јер је лице било и болесно. Знало се, и ми смо знали да је био болестан, да је имао проблема бубрежних одређених и тада је он пријетио да ће бацити бомбу на нас. Међутим ми смо ту примирили ситуацију. Тако да ево, значи имао сам само једанпут ја службену радњу са колегама полицајцима према њему.

Адвокат Ђорђе Дозет: Е сад, да ли можете временски лоцирати је л' то још увек из времена кад је он био малолетник?

Оптужени Осман Османовић: То је било негде пред рат, значи он се у неком времену прије рата, он је нестао, није га било, а затим пред рат се појављује у маскирној униформи и причао је по овим кафићима да је било у Легији странаца.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли Ви знате кад, где и ко је лишио слободе [REDACTED] [REDACTED]? Сад говорим о периоду којим је обухваћен оптужницом.

Оптужени Осман Османовић: Ја не знам тачно када, ко и гдје је ухапсио [REDACTED], али врло брзо, након дан, два, три то је експлодирало онда као информација, као јавно поговарање у центру Горњег Рахића да је ухапшен [REDACTED]. Али 16. маја 1992. године на јутарњем састанку Оперативне групе који смо имали са главно командујућим сектора безбједности и оперативна група била практично потчињена том главном командујућем [REDACTED], колега [REDACTED] и ја добили смо задатак да обавимо разговор са [REDACTED], за којег нам је речено значи да је ухапшен у аутомобилу који није био његово власништво, са 30 килограма експлозива, које је било сакривено у ауту, да се користио лажним идентификационим, лажним идентитетом, значи представљао се као један Бошњак, мислим по имену [REDACTED], тако да смо, мислим да је чак [REDACTED], колега, тражио да он обави разговор са [REDACTED] и тражио је да и ја идем с њим, с обзиром на наше обострано, лично познанство са [REDACTED], да ће на тај начин бити лакше са њим обавити разговор и сазнати шта је он то намјеравао, тако да смо ми значи разговор и обавили у просторијама Оперативне групе државне безбедности. [REDACTED] нам је довела војна полиција ту, ми смо обавили разговор у једној значи коректној атмосфери. Оно што је [REDACTED] практично желио да изјави, одговарао је значи на постављање наших питања, нико није био присутан од трећих лица.

Председник већа: Само моменат. [REDACTED] је заустављен на контролном пункту, је ли тако?

Оптужени Осман Османовић: Па видите, ја не знам да ли је он заустављен на..., сад знам, сад знам зато што сам исчитао предмет и сад све знам. Значи он је

зауостављен читајући овај предмет 13.05.'92. године, али ја тада нисам знао да је он, ни ко, ни када, ни гдје је одведен и тако даље и тако даље, то смо сазнали на овом јутарњем састанку, све те детаље и добили смо задатак да са њим обавимо разговор и то је било 16.05...

Председник већа: 16.05. Ви сазнајете да је он ...

Оптужени Осман Османовић: 16.05. и добијамо задатак са њим да обавимо разговор и ја сам то нотирао у свој нотес.

Председник већа: Реците нам само "добијате задатак". Да ли сте добили писмено тај задатак или Вам је усмено саопштен такав задатак?

Оптужени Осман Османовић: Значи генерално, никад ниједан писмени задатак нисмо добијали, добијали смо увијек усмени задатак од надређеног [REDACTED] или [REDACTED].

Председник већа: А колико је било вас инспектора да кажемо који су могли да испитују приведена лица?

Оптужени Осман Османовић: Било нас је значи испочетка пет, шест, касније је то расло седам, осам...

Председник већа: У периоду ових догађаја?

Оптужени Осман Османовић: У периоду ових догађаја можда пет, шест укупно лица, нисам сигуран.

Председник већа: Је л` можете да набројите још неког осим Вас?

Оптужени Осман Османовић: Да, да. Значи ради се с почетка је био и [REDACTED], касније је он радио искључиво овај криминалитет, [REDACTED], који је би начелник у ствари државне безбедности, али није с почетка руководио, јер се није ваљда одмах одазвао и није се одмах појавио у Рахићу, тако да је [REDACTED] био надређени у државној, у тој групи. Био је [REDACTED], био је [REDACTED], [REDACTED], брат мој, био ја, ево то су отприлике људи који су били у то вријеме у оперативној групи. Касније је дошао [REDACTED] и долазили су и други неки.

Председник већа: Добро. Реците нам на који начин сте их испитивали, да ли су поштоване неке законске одредбе које су, чија обавеза поштовања је постојала од раније или сте их испитивали по неким новим правилима у складу са новим околностима, да ли се сачињавао неки записник? Ето.

Оптужени Осман Османовић: Мислим да су наслеђена правила из државне безбедности. Значи са лицем се обави разговор, то се нотира, касније се то пренесе на службену забиљешку или на изјаву ако треба да лице потпише ту изјаву. Ми нисмо у то вријеме радили у смислу како сам ја радио као инспектор, у јавној безбедности, као инспектор за привредни криминалитет, гдје се морало строго поштовати правила која су прописана у Закону о кривичном поступку. Оперативна група државне безбедности

је имала нека своја правила и они нису документовали, водили лице, хапсили, водили га пред истражног судију у оно вријеме када је истрага била код судије, а не код тужилаштва, ја не знам како је овдје у Србији, али код нас у Босни и Херцеговини тужилац сада води истрагу, тако да смо ми радили на прикупљању информација од свих који долазе из Брчког, апсолутно свих, значи и Бошњака и Хрвата и Срба који су долазили. Значи било је и Срба који су долазили из Брчког. Једноставно ту су хтјели из неких својих разлога, породичних, спајање породица и тако даље, тако да смо ми радили и на прикупљању тих информација.

Председник већа: Дакле, сви који из Брчког долазе и ту у Горњем Рахићу бивају приведени?

Оптужени Осман Османовић: Не приведени него се са њима обавља разговор.

Председник већа: Обављао се разговор.

Оптужени Осман Османовић: Обављао се разговор, а сплет је околности што је неко приведен, знате. Ето, десила се та ситуација као што сам прочитао да је приведен [REDACTED], да је [REDACTED] приведен онако како је приведен, ја сам то све објаснио.

Председник већа: А која је разлика између оних са којима се обавља разговор и оних који су приведени? Обзиром да сви, да би се обавио разговор морају да буду на неки начин приведени.

Оптужени Осман Османовић: Што се тиче [REDACTED], он је приведен као грађанин, у ствари није он ни требао да буде приведен, што се мене тиче. Значи он није требао ни да буде у оној притворској јединици или логору, како хоћете. Он није требао тамо да буде. Мислим ја сам спреман, ја сам спреман да свједочим да је човјек сто посто без везе био значи у притворској јединици.

Председник већа: Ко је одлучивао ко ће бити ту, ко ће да остане, а ко ће ићи даље?

Оптужени Осман Османовић: Значи одлучивали су ови из сектора безбједности, то је био [REDACTED], значи он је био у команди, као безбедњак, одлучивао је сигурно командант бригаде.

Председник већа: Које бригаде?

Оптужени Осман Османовић: Командант 108. ХВО бригаде [REDACTED]. Ко је још одлучивао ја заиста не знам, значи ја нисам човјек који је био, који је имао тај ниво информација, ја нисам био у том ајде да кажем руководном некаквом...

Председник већа: Добро, а када Ви испитате некога и закључите да тај треба да остане ту, кога обавештавате о томе? На који начин, како је долазило до тога да неко ту остане?

Оптужени Осман Османовић: Па то су очигледно одлучивали наши руководиоци, надређени, [REDACTED], [REDACTED].

Председник већа: Добро. Да ли сте Ви били информисани о томе?

Оптужени Осман Османовић: Не, они нису сматрали да требају да нас информишу, али били смо понекад обавјештени. Ево рецимо што се примењивања силе те над затвореницима и то што се људима притворенима, ево не знам ни ја, људима који су у логору, који су се налазили, шта се са њима дешавало, некакве прве информације и прва сазнања ја добијам тамо негде у јуну мјесецу од [REDACTED] који нам каже да тамо упадају ХОСОВ-ци, да ова полиција која обезбјеђује затворенике, притвореника или не знам грађане, како хоћете, да не може та полиција, да нема моћ да их заустави да они упадају и да их малтретирају и онда је господин [REDACTED] одлучио да се та притворска јединица премјести на једну другу локацију и да се људи додатно, јаче обезбједе, како ови не би, нису једноставно били под контролом од стране команданта бригаде.

Председник већа: Изволите браниоче.

Адвокат Ђорђе Дозет: Покушавам да видим где смо стали. Дакле, тог 08-ог се Ви стављате на располагање Центру службе безбједности односно Станице јавне безбедности односно како Ви кажете Оперативне групе?

Оптужени Осман Османовић: Да, да.

Адвокат Ђорђе Дозет: Реците ми даље. Када са [REDACTED] идете, обавите разговор да ли имате сад овог тренутка сазнање који датум, кад сте обавили разговор са [REDACTED]?

Оптужени Осман Османовић: Значи ми смо обавили два разговора, један разговор...

Адвокат Ђорђе Дозет: Говоримо о том првом разговору, доћи ћемо до другог.

Оптужени Осман Османовић: Значи говоримо о првом разговору. Значи тај разговор је обављен између 16.05. и 18.05., јер службена забиљешка коју је сачинио [REDACTED], он је водио разговор и нотирао, је састављена 18. маја, значи датирана је на 18. мај. Значи у та два дана смо, ја сад не могу да се сјетим тачно, 16. или 17. овај, али сигурно 16. или 17. маја је обављен разговор у просторијама Оперативне групе, с тим што сми имали касније још један разгово за два мјесеца.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли Вам се [REDACTED] појављује у још ком периоду као лице са којим обављате разговор?

Оптужени Осман Османовић: Да, значи ми смо други пут с њим обавили разговор крајем јула мјесеца '92. године по наређењу [REDACTED], гдје је речено да је [REDACTED] тражио тај разговор, значи тражио је да измени свој исказ, тако да смо [REDACTED] и ја отишли на ту другу локацију гдје су измјештени затвореници, притворени и затворени Срби, те смо, значи то је Расадник шумарства у Маочи и ту

смо дошли испод једне надстрешнице смо обавили разговор са [REDACTED]. Био је топао дан, значи у једној ја бих рекао, усуђујем се да кажем, пријатељској атмосфери.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли је о том разговору сачињен некакав записник?

Оптужени Осман Османовић: Да, да, значи о том разговору је сачињена забиљешка о узимању изјаве коју је потписао [REDACTED] и потписао је [REDACTED]

Адвокат Ђорђе Дозет: Ајде да уопштено сад кажемо. Та два разговора са [REDACTED] ко води?

Оптужени Осман Османовић: [REDACTED] је био инспектор који води. Он је рекао сам већ тражио да он опет...

Адвокат Ђорђе Дозет: О кеј. Ко сачињава те белешке?

Оптужени Осман Османовић: Зато што је био јако добар, [REDACTED], изузетно су били добри били, можда и најбољи другови у државној безбедности прије рата са рођаком [REDACTED], [REDACTED] је био јако добар, били су јако добри.

Адвокат Ђорђе Дозет: Ко сачињава те две белешке?

Оптужени Осман Османовић: [REDACTED] сачињава те двије биљешке.

Адвокат Ђорђе Дозет: У првом разговору кажете да сазнајете да је он дошао са туђим возилом, са туђим документима и да унутра имамо тридесет килограма експлозива. Да ли Ви радите било какву радњу проверавања тога што Вам је он рекао?

Оптужени Осман Османовић: Да, значи накнадном провјером ми смо утврдили ко је власник тог возила, тако да сам ја на самом почетку јуна мјесеца 1992.године заједно са колегом [REDACTED], претходно радећи једну другу оперативну радњу у Хрватској, у Жупањи, јавили смо се и начелнику управе, Полицијске управе у Жупањи, провјеравали смо малверзацију у Завичајном клубу Брчака у Жупањи. И након те радње онда смо навратили у село Врбања, то је такође општина Жупања, гдје смо пронашли власника аутомобила [REDACTED], звани [REDACTED], са којим смо обавили разговор значи на сва дешавања везано с почетка рата када је он такође био притворен у некакавом логору или притворској некој јединици у Брезовом Пољу, одакле је побјегао, значи препливао је Саву, тако да нам је он испричао неке битне ствари око [REDACTED] с почетка рата и његовом кретању и како је, не знам сад нисам сигуран, како је он и дошао до аутомобила односно шта се десило са аутомобилом тог [REDACTED] и откуд тај аутомобил, како је завршио код [REDACTED].

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли тај разговор са [REDACTED] се документује?

Оптужени Осман Османовић: Да, ја сма нотирао тај разговор, врло детаљно и о томе сачинио службену забиљешку коју сам приложио значи Оперативној групи државне безбедности када смо се вратили из Жупање.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли након рата Ви срећете некад се са [REDACTED] какви су то сусрети и да ли било шта знате о [REDACTED] након рата?

Оптужени Осман Османовић: Ја бих прије свега хтио да кажем да је [REDACTED] процесуиран значи за те своје радње, за кривично дјело тероризма, а не знам епилог и не знам у којој фази поступка, кривичног поступка се он налазио када је извршена размена и када је дошао у Брчко. Знао када је дошао у Брчко, значи имам сазнање да је одмах убио једног човјека српске националности због чега је неколико година био у затворима после рата. Када се он вратио из затвора онда смо имали неколико сусрета у пролазу, значи, у Брчком, гдје смо се поздрављали оно: здраво за здраво, али нисмо обављали било какав разговор.

Адвокат Ђорђе Дозет: Ајде да дођемо до тачке 3 односно 4 где сте Ви објаснили на исти начин односно јединствено да немате везе са тим и да не знате те људе. Да ли имате неко логично објашњење зашто би се Ваше име довело у везу са дешавањима у притворској јединици или логору или како год то назовемо у Горњем Рахићу?

Оптужени Осман Османовић: Па ја заиста немам логично објашњење зашто би мене било ко значи доводио са притворским јединицама у Горњем Рахићу и у Маочи, једини мој долазак на тај локалитет, значи истина је да сам ја дошао једанпут на тај локалитет, на Окрајке, када смо [REDACTED] мислим опет [REDACTED] и ја заједно требали да обавимо разговор са генералом, у то вријеме је био пуковник, касније генерал [REDACTED]. И обавили смо са господином пуковником у то вријеме разговор, врло професионално, врло коректно, без присуства других лица. О томе је [REDACTED] мислим сачинио службену забиљешку, о томе може да свједочи генерал [REDACTED] како је вођен тај разговор и да ли је још ко био осим нас два.

Адвокат Ђорђе Дозет: Рекли сте већ да су Ваша сазнања о злостављању заточених или заробљених, како год да их назовемо, Срба у Горњем Рахићу, да Ваше информације потичу од [REDACTED]. Можете ли рећи у једној, две реченице ко је [REDACTED] пре рата, ко је [REDACTED] у рату?

Оптужени Осман Османовић: Да. Значи [REDACTED] је био познат човјек у Југославији. Он је био главни човјек Државне безбједности Босне и Херцеговине. То је човјек, да се нису десили они вишестраначки избори, који је био требао да буде први човјек Државне безбједности Југославије. Значи то је [REDACTED].

Адвокат Ђорђе Дозет: А ко је [REDACTED] у рату?

Оптужени Осман Османовић: А у рату он је шеф Сектора безбједности 108. те бригаде, али је истовремено значи на неки начин то била нека кровна безбједносна институција која је даље координирала са осталим агенцијама, ево ја ћу их тако сад модено назвати, за провођење закона, као што је и та Оперативна група државне безбједности.

Адвокат Ђорђе Дозет: Реците нам, поменули сте да је та затворска или притворска јединица или логор у Горњем Рахићу у једном моменту укинута односно премештена на другу локацију. Где и коме је поверена?

Оптужени Осман Османовић: Значи ја сам мало прије одговарајући на питање госпође судије рекао да смо обавили рецимо разговор са [REDACTED] на тој

новој локацији. Значи [REDACTED] је сам значи издао наредбу да се промјени локација, он је изабрао и мјесто гдје ће то да буде, мјесто гдје ће се пружити максимална безбједност лицима српске националности по било којем основу, да се они тамо налазе било као грађани. Касније сам ја схватио и моја сазнања су таква да су та лица коришћена за размјену за несрбе који су исто тако били или у логорима или у неким притворским јединицама у Брчком, у Луци Брчко, у Ватковићима, Бијељина. Та моја сазнања која сам ја имао о злостављањима Срба, оно са чиме сам ја располагао и тако даље, ја сам и рекао на суђењу Галибу Хацићу, био сам значи детаљно саслушан и рекао сам да је разлог премјештања значи притворске јединице из Окрајака у значи Шиповачу ту, њиву односно Расадник шумарства у Маочи, била безбједност људи који су били затворени у притворској тој јединици.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли је Вама тад било познато ко је први човек односно ко руководи у ком периоду са логором, затвором, притвором, како год да га назовемо у Горњем Рахићу?

Оптужени Осман Османовић: Да, [REDACTED] је именовао [REDACTED], једног искусног полицајца, он је био у униформисаној милицији у Брчком прије рата и колико сам ја касније сазнао није било више тортура овај у тој притворској јединици.

Адвокат Ђорђе Дозет: Говоримо дакле о Маочи?

Оптужени Осман Османовић: Говоримо у тој Маочи, расадник...

Адвокат Ђорђе Дозет: Моје питање се односило овај на затвор, притвор, логор у Горњем Рахићу. Да ли знате ко је у ком периоду и да ли уопште имате сазнања ко је организовао тај логор, ко је са њим руководио кад у ком периоду?

Оптужени Осман Османовић: Па ја нисам, ја сам значи имао неких директних сазнања ко је организовао тај логор у Горњем Рахићу, али сам исчитавајући овај спис, дио који се односи на Галиба Хацића, утврдио практично ко су та лица и мислим да смо та лица и предложили за свједоке који требају овде да се појаве и да кажу....

Председник већа: На те околности.

Оптужени Осман Османовић: На те околности.

Адвокат Ђорђе Дозет: Поменули сте Ваше саслушање у својству сведока или испитивање, не знам како се то где зове, у суђењу Галиба Хацића. Да ли сте Ви икад мимо тог суђења односно мимо тока тога суђења испитавани, саслушавани на околности Ваших сазнања о '92. години односно логору у Рахићу?

Оптужени Осман Османовић: Да. Једини пут када сам ја од званичних органа гоњења саслушан био је један дан прије мог свједочења у предмету Хацић Галиб том судском поступку, значи један дан прије 2014. године и дао сам изјаву на те околности дешавања на Окрајцима, у овоме Расаднику шумарства Маоча, и генерално значи о свим догађањима у рату тужиоцу [REDACTED], који је мислим негдје поријеклом из [REDACTED], а сад живи у Брчком и он је замјеник тужиоца Тужилаштва Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине. Тужилац ми том приликом, значи након тог мог саслушања у својству

грађанина сведока. Ничим није ставио до знања да бих ја могао бити осумњичен за било какво кривично дело.

Председник већа: А против кога се водио предмет у ком сте Ви саслушани у својству грађанина сведока?

Оптужени Осман Османовић: Предмет се водио против Галиба Хаџића. А водио се мислим у то време и против других особа које су биле повезана са малтретирањем Срба на Окрајцима и овамо даље у логору „Горњи Рахић“ 1992. године.

Адвокат Ђорђе Дозет: С обзиром на наше предлоге на припремном рочишту где смо поменули тај лист „Press RS“ и некакав чланак, да ли можете временски повезати то објављивање наводног Вашег учешћа у некаквим злочинима?

Оптужени Осман Османовић: Па, да, тај разговор са тужиоцием који сам ја имао, он се временски поклапа са завршеним парничним поступком против листа „Press RS“ због једног објављеног чланка у њиховим новинама на првој страници, па на другој, па на трећој, како је [REDACTED] мој колега, мене оптужио, а то [REDACTED] потпредседник Удружења логораша Републике Српске потврдио, да сам ја мучио Србе у логору у Горњем Рахићу због чега сам ја и тужио значи тај лист због повреде части и угледа јер сам имао велики број пријатеља српске националности и генерално био сам јавна личност. Није ми било свеједно и добили смо значи ту парницу и обештећење од по пет хиљада конвертибилних марака [REDACTED] и ја. Ево то је нешто и сматрам ту пресуду у ствари као један од повода да се мени намести ситуација у којој се ја сада налазим.

Адвокат Ђорђе Дозет: Зашто мислите да има то везе са овим где се сада налазите?

Оптужени Осман Османовић: Па, видите, ја сам убеђен да је ево говорим о [REDACTED], то је треће, трећа тачка оптужнице, да је нека рука, значи то лице повела. Он је по мени исто тако као и [REDACTED]. Практично ја се не сећам, човек који није био уопште задовољан са правдом која је, ево да кажем задовољена спрам његових очекивања, нити је његово здравствено стање било такво да он изјаву коју је дао рецимо једну у односу на следећу изјаву, давао је различите изјаве, значи имао је и такво стање после тога. Ево ја могу да кажем, злостављања од нечије стране над тим лицем. Тако да ево то су разлози значи. Ја мислим да је практично то лице....

Адвокат Ђорђе Дозет: Не разумем шта хоћете да кажете, да је неко искористио његово здравствено стање?

Оптужени Осман Османовић: Па, видите, да, то управо хоћу да кажем. Јер свака његова следећа изјава разликовала се од претходне изјаве. Изјаву коју је, ево рецимо он дао пред полицијом, управом полиције, овде, да ли овде у Београду или на неком граничном прелазу, ја не знам, на основу које сам ја ухапшен, лишен слободе, она се разликује од изјаве која је дата пред тужиоцем, пред овим тужиоцем овде. Тако да ја мислим да је то значи сигурно то тај разлог понашања ево тог лица.

Адвокат Ђорђе Дозет: Ја сам већ једанпут питао да ли односно мислим да је судија питала, да ли би Тодић имао било какав лични разлог према Вама да Вас терети?

Оптужени Осман Османовић: Па, не може он, ја сам већ рекао, да ја то лице никада нисам видео, нисам га никад контактирао ни пре рата, ни у рату ни после рата.

Адвокат Ђорђе Дозет: А да би у уводу у неку следећу тему, можете нам рећи, након рата...

Председник већа: Само моменат. Да ли је могуће да сте Ви били присутни приликом његовог испитивања а да се не сећате?

Оптужени Осман Османовић: Ја сам сигуран да нисам био на његовом испитивању. Ја сам сто-посто био у то време у Хрватској, значи био сам на обављању ових службених радњи о којима сам ја причао.

Председник већа: Током јуна месеца 1992. године?

Оптужени Осман Османовић: То је почетком, то је почетком јуна месеца. То је то значи треће, четврто. Читајући овај спис, Тодић је испитан 03. у Маочи и видим сада и ко га је испитао, значи од колега. А онда је настављено испитивање на Окрајцима 04. и 05. Значи ја сам то, јер имају службене забелешке које су сачињене и увидом у овај спис ја сам то прочитао. Тако да сигурно то лице никад нисам видео у животу, као и овога [REDACTED]. У животу никада нисам видео, до данашњег дана немам појма ко су та лица.

Председник већа: Он је 27.05. лишен слободе. Да ли сте Ви тада били у Горњем Рахићу?

Оптужени Осман Османовић: Јел говоримо о [REDACTED]?

Председник већа: О [REDACTED].

Оптужени Осман Османовић: Да, да, он је био овај и ја сам то прочитао, неких двадесетак дана, тако је изјавила његова супруга овде пред тужиоцем. Па, видите, ја сам био у то време у Горњем Рахићу, значи радио сам свој посао, али нисам имао никакав контакт са њим, нити сам имао појма које је то лице и да ли је то лице уопште ухапшено.

Председник већа: Ако је ухапшен, ко је могао да га испитује?

Оптужени Осман Османовић: На кога мислите, на [REDACTED] или на?

Председник већа: На [REDACTED].

Оптужени Осман Османовић: Ја не знам ко га је испитивао.

Председник већа: Немате никаква сазнања о томе?

Оптужени Осман Османовић: Не могу чак ни да претпоставим, заиста не могу ни да претпоставим ко га је испитивао. Не знам ни да ли уопште има забелешка и да ли је ико уопште обављао разговор са [REDACTED].

Председник већа: Добро, а ко је од вас инспектора, тако да кажем, ту у Горњем Рахићу, ко је био старешина? Да ли сте сви имали исту улогу?

Оптужени Осман Османовић: Сви смо били у истој равни, осим [REDACTED] [REDACTED] који је био надређен и даље њему је био надређен [REDACTED]. Значи, иста улога, оперативни радници, тако смо.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли може даље?

Председник већа: Изволите, браниоче.

Адвокат Ђорђе Дозет: Дакле, као увод у следећу тему, можете да кажете, шта сте Ви након, да кажем Дејтонског споразума, који је Ваш пут?

Оптужени Осман Османовић: Да, значи рекао сам, с једне стране....

Председник већа: Само моменат.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Ја се противим том питању, председнице већа.

Председник већа: Тужиоче, ја бих реаговала. Али имате свакако право. На које околности испитујете, постављате ово питање које се односи на његово кретање у служби?

Адвокат Ђорђе Дозет: Покушавамо да пронађемо разлог зашто би се неко појавио пред тужиоцем у Београду и сведочио о околностима које немају везе са истим.

Оптужени Осман Османовић: Ако могу ја?

Адвокат Ђорђе Дозет: Управо његово, његов посао који је радио иза овога, он повезује са...

Председник већа: Непосредно након, по завршетку рата, изволите, можете да се изјасните у односу на то питање.

Адвокат Ђорђе Дозет: Непосредно након тога, шта се дешава?

Оптужени Осман Османовић: Значи, други разлог због чега сам ја овде, ја сматрам да је то посао који сам ја обављао после рата, био сам начелник Одељења за борбу против организованог криминала у Министарству унутрашњих послова Тузланског кантона, где сам водио истрагу и против Владе и том приликом велики број министара, премијер Владе Тузланског кантона, начелници општина, директори јавних предузећа, главни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Тузли, главни тужилац општине Тузла, сви су били предмет истраге мог тима, сви су процесуирани или неки

од њих. А сви, апсолутно сви су смењени са својих позиција. Такође и у Брчко Дистрикту као директор Управе прихода било је више тих, да кажемо, истрага против неких шефова одељења. Посебно против једног који је и смењен и који је пред судом одговарао и који ми је и директно и индиректно претио да ће ми се осветити. О свему томе знају и ови представници Међународне заједнице, јер ја сам по Међународној заједници именован за директора Управе прихода, знају из ОХР значи Уреда Високог представника.

Председник већа: Ви сте се о томе изјашњавали када сте испитани пред тужиоцем за ратне злочине на записнику 24.11.2019. године. Ви сте и навели да су Вас смењивали, а Међународна заједница Вас је враћала.

Оптужени Осман Османовић: Јесте.

Председник већа: Због чега је Међународна заједница толико инсистирала да управо Ви будете тај и због чега се супротстављала и враћала Вас?

Оптужени Осман Османовић: Зато што је било у том времену тешко пронаћи, па мислим можда не знам ево каква је ситуација данас.

Председник већа: Ко то из Међународне заједнице?

Оптужени Осман Османовић: Па то су из АРТФ, Међународна полиција, која је имала своје станице и у Тузли и у Брчком, то је ОНР Уред високог представника који је у склопу значи тог Уреда имао антикорупциони тим, који је практично подржавао даље тај рад професионалаца. Зашто мене? Зато што сам био професионалац, зато што сам био човек који се руководио законима, који је служио значи часно својој земљи у којој сам живео, који се понашао по правилима струке, зато што сам имао и мало више храбрости него други, јер ми је и прећено и смрћу и смењиван сам и враћан сам и ево то су ти разлози.

Председник већа: Дакле, представници Међународне заједнице имали су овлашћење да директно утичу на кадрове, односно кадрирање у Босни?

Оптужени Осман Османовић: Да, значи практично Босна и Херцеговина је била под, па и дан-данас је, а у оно време мало више под протекторатом Међународне заједнице. Ја сам водио велике истраге. Значи, није се то односило само на политичаре, и против привредника, такозваних који су на „сиво“ увозили хиљаде и хиљаде камиона робе на пијаци „Аризона“, где сам нападао значи и те да кажемо утајиваче пореза и оних који су избегавали царинске обавезе.

Председник већа: Добро, и Ви сматрате да је то...

Оптужени Осман Османовић: И радио сам са „Кафаом“ у то време.

Председник већа: Освета према Вама одређених лица. Можете конкретно да наведете неко лице за које сматрате да Вам се свети?

Оптужени Осман Османовић: Да ли ја треба да га именујем?

Председник већа: Па, да бисмо Вас поверовали требало би.

Оптужени Осман Османовић: Ја се не бојим да кажем, у сваком случају. Ради се о [REDACTED] који је смењен као начелник Одељења за привреду и имовинске односе у Влади Брчко Дистрикта који је пред градоначелником [REDACTED] рекао да ће испаштати не знам сада које моје колена због тога што сам, што су моји инспектори, финансијски инспектори то лице процесуирали због почињеног кривичног дела злоупотребе службеног положаја, где је оштетио буџет неколико милиона конвертибилних марака и који је практично тада смењен и он није могао преко тога прећи. Али који је даље значи опстајао у полицији, опстајао је на одређеним дужностима и био сам му стална препрека. Било је доста тих, да кажемо, корупционих предмета или пројеката, ја би их назвао пројеката, где су покушали да једноставно узму паре. Задњу ствар коју сам ја урадио пре мог пензионисања, да Вам кажем да сам и пензионисан под притиском, под политичким притиском, доношењем једног закона који је био противстатутаран, значи противуставан за Брчко Дистрикт, значи и као статут и као устав. То лице је заједно са другима значи кумовало да ја одем значи у пензију, значи да сам морао отићи у пензију. Али прије нето што сам отишао у пензију, значи непосредно пре, сачинио сам један документ везано за грантове и субвенције које је давала Влада и парламент, правним и физичким лицима на двадесет страница са мерама како да се сузбије корупција у тој области. Мислим да се ради о огромној милионској корупцији и ево то је био последњи чини ми се разлог да мене и смене, а ово лице ми је сво време и на директан и на индиректан начин претило и чинило или преко некога или лично значи чинило.

Председник већа: И мислите да су, да је својим утицајем, утицао на ове сведоке оштећене да се изјашњавају о овом предмету који се води у Босни у коме сте и Ви били сведок и пред Тужилаштвом Републике Србије? То је Ваш закључак, је ли тако?

Оптужени Осман Османовић: Да, значи мој језакључак да је овај једноставно неко послао, ево рецимо конкретно једног сведока бошњачке националности.

Адвокат Ђорђе Дозет: Доћи ћемо до њега.

Оптужени Осман Османовић: Ево причаћемо на крају крајева о томе.

Адвокат Ђорђе Дозет: Могу даље?

Председник већа: Па, изволите, браниоче.

Адвокат Ђорђе Дозет: У том периоду од рата на овамо, да ли сте икад били укључени у рад било које националне политичке странке?

Оптужени Осман Османовић: Да, то желим да истакнем, значи ја нисам био члан ниједне странке, ниједне странке, нити ових националних странака. Ја морам само да кажем да је сигурну проверу за мене вршио АРТР јер сам био позван.

Адвокат Ђорђе Дозет: Добро, доћи ћемо до тога.

Оптужени Осман Османовић: Да, да, нисам био члан ниједне странке, а ни националности.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли Вам је познато односно од ког датума, од ког дана, од које године ако можете да кажете, је Вама познато да је неко у БиХ, односно Републици Српској Ваше име повезао са некаквим ратним злочином?

Оптужени Осман Османовић: Ако можете мало да ми појасните?

Адвокат Ђорђе Дозет: Дакле, да ли је некада објављено негде Ваше име као?

Оптужени Осман Османовић: Да, да, да. 2002. године колико се ја сећам, да је једна невладина организација објавила једну публикацију у којој је наведено више хиљада лица неСрба, значи бошњачке и хрватске националности да су починили наводне неке ратне злочине. Међу, на том списку, ево међу тим лицима, нашло се и моје име и име мог брата, свих припадника ове оперативне групе, сви припадници Станице јавне безбедности Брчко. На том списку су била и позната лица као што је [REDACTED] певач, [REDACTED], његов брат, глумац, ту је била [REDACTED] и поп икона значи југословенске, значи босанско-херцеговачка [REDACTED] и још многа друга лица из политичког, привредног, војног, културног живота, предратне Босне и Херцеговине.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли Ви на било који начин реагујете након издавања те публикације? И одмах можете рећи, која невладина организација односно, откуд је та невладина организација?

Оптужени Осман Османовић: Па ја не знам која је та. Она је из Бања Луке, рекао сам, овај. Не знам, сада не могу да се сетим како се зове та невладина организација. Али ја сам, не могу сада рећи да то није оставило на мене неког трага, да кажем, није ми било свеједно, тако да сам о томе разговарао са [REDACTED]. Она је у то време била заменик супервизора за Брчко са којом смо наравно сви ми шефови одељења и шефови институција непосредно свакодневно контактирали и разговарали. Ја сам јој рекао за то. Рекао сам и [REDACTED] који је био шеф Уреда „Kafaoi“. Значи, то је ова Европска агенција за спречавање превара, царинских утаја, пореза и тако даље. Пренео сам им то, за ту моју информацију. Они су рекли да ја немам разлога да се бринем јер ја осим провере њихове, значи од стране и њих, Међународних тих органа који су практично и утицали, мене поставили на ту позицију, они су сигурно мене, провером моје стручности и способности. А осим тога, моју професионалну прошлост и приватан живот. Значи да немам разлога да се бринем.

Председник већа: Добро, Вама је то од значаја. Без обзира на њихове провере, овај суд је дужан да провери да ли сте Ви извршили кривична дела која су Вам стављена на терет, а то је нешто друго.

Оптужени Осман Османовић: Да.

Адвокат Ђорђе Дозет: Али смо ми управо те људе предложили за сведоке да би се управо изјаснили да ли су они вршили било какве провере претходног живота мог браћеника.

Председник већа: Добро, браниоче, суд ће о томе одлучити.

Адвокат Ђорђе Дозет: Наравно.

Председник већа: Да ли је тај доказ потребно извести или не. Изволите.

Оптужени Осман Османовић: Мислим ја се извињавам. Али ја не бих могао да будем ни начелник Полицијске управе. Ја сам био једно време начелник Полицијске управе у Горњем Рахићу пет, шест месеци док ме нису ови из СДА практично сменили, нисам био члан њихове странке и никакве странке. Извршена је значи, не бих могао бити начелник Полицијске управе да није извршена провера. Такође су из Међународне полиције мене звали да ја конкуришем за шефа или заменика шефа полиције Брчко Дистрикта. Међутим, због тога што су политичке странке утицале ко ће бити на тим водећим функцијама, они су мени понудили да ја будем...

Председник већа: Добро, не можемо рећи да није било ни пропуста у томе. Било је неких који су имали високе функције, па су касније дошли до Хага, је ли тако?

Оптужени Осман Османовић: Па, да, сигурно је у томе неко се провукао.

Председник већа: Немојмо о томе. Изволите, даље браниоче.

Адвокат Ђорђе Дозет: Живи људи, морали би можда да кажу и о томе нешто. Да ли од периода 1992. када се по оптужници дешавају неке радње, до Вашег хапшења, имате било какав контакт са Србијом?

Оптужени Осман Османовић: Да. Ја сам више пута долазио у Србију и пролазио кроз Србију као члан Ротари клуба Брчко Дистрикта где смо имали добру сарадњу са београдским „Ротари“ клубовима, са „Ротари“ клубом из Зрењанина, са Лозницом, Ваљевом, Чачком и тако даље и тако даље. Такође сам и по самој функцији пролазио рецимо знам да сам био у овој Респи у Димитровграду на једном седмодневном семинару, да сам пролазио кроз Србију. Никада нисам имао никаквих проблема. Мислим да сам задњи пут, мислим да сам прошао поливином 2019. године, да сам долазио значи пре овог мог лишавања слободе овде у Србију.

Адвокат Ђорђе Дозет: Тужилац је у оптужници на припремном рочишту као сведока апострофирао, односно предложио лице именом [REDACTED]. Да ли познајете [REDACTED], од када га познајете и да ли било шта о њему знате из периода 1992. године односно времена које је обухваћено оптужницом?

Оптужени Осман Османовић: Значи, [REDACTED] ја нисам познавао пре рата, нити у току рата. Никакав значи ја са њим контакт нисам имао ни пре рата, нити током рата, никакав контакт. Ја то лице не знам, нисам знао ни чланове његове породице, ни оца, ни мајку, не знам ни која је судбина до данашњег дана, ја не знам која је судбина [REDACTED] оца. Значи, нити знам како се тај, ево овде сам видео у спису како се зове тај човек, значи апсолутно.

Председник већа: Дакле, апсолутно никаква сазнања нисте имали о тој породици, ни о самом предложеном сведоку [REDACTED]?

Оптужени Осман Османовић: Никаква сазнања, односно ја њега први пут срећем половином 1999. године, када сам ја био начелник Одељења за борбу против организованог криминала.

Председник већа: Дакле, срели сте се пре покретања овог поступка?

Оптужени Осман Османовић: Пре овог поступка, дакле половином 1999. године. То је први сусрет мене и [REDACTED]. Он долази у моју канцеларију, тада је вођена велика ова како сам причао, антикорупциона афера и ево био сам у то време познат као могу слободно да кажем као први можда полицајац у Босни и Херцеговини који је водио једну велику антикорупциону аферу. [REDACTED] се представио као лице из Брчког, као Брчак који тренутно живи у Сарајеву, који је из ближег окружења [REDACTED], познатог криминалца од кога су сви зазирали и који ми је рекао да је он спреман да ми помогне да ја избегнем моју ликвидацију, која је наручена чини ми се за десет хиљада конвертибилних марака, а да би он очекивао ево неке услуге. Ја сам тај разговор оставио отвореним, значи нисам се изјашњавао, мало ме то све и шокирало.

Председник већа: Какве услуге је тражио од Вас?

Оптужени Осман Османовић: Није конкретизовао.

Председник већа: Какве услуге је очекивао?

Оптужени Осман Османовић: Он није конкретизовао какве услуге, он је само рекао, ја очекујем одређене услуге. Даљи разговор ја нисам ни желео да даље иде, видео сам да се ради о неким стварима које су да кажемо жестоке, не знам које је ово лице, је ли он послат мени да прети или заиста долази из неког интереса и тако даље. Ја значи чим је он отишао, контактирам [REDACTED] који је тада био начелник детачмана Државне безбедности у Тузли и преносим значи, преносим му одмах фришко онако шта је лице рекло. [REDACTED] ме саветује да никакву сарадњу, односно никакве контакте даље немам према том лицу. Вероватно ће они неке ствари да предузму. Ја сам тако и поступио и нисам дозволио више прилаз [REDACTED] мојој канцеларији, договорили смо се то.

Председник већа: А како је дошло до тога, како сте Ви пристали на тај сусрет?

Оптужени Осман Османовић: Па, видите, он је...

Председник већа: Зашто?

Оптужени Осман Османовић: Он је дошао до дежурног центра, Министарства унутрашњих послова Тузланског кантона који је рекао „овде је [REDACTED] из Брчког“, жели да дође. Па из Брчког човек, нисмо дуго били у Брчком, Брчаци се некако оно где год се виде, овај...

Председник већа: Ви сте само из тих разлога?

Оптужени Осман Османовић: Из тих разлога, значи из тих побуда ја сам хтео да то лице дође, нисам знао уопште које је лице.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли Ви имате било каквих сазнања о том лицу након тога, односно да ли имате сазнање преко [REDACTED], преко Службе или на неки трећи начин?

Оптужени Осман Османовић: Па, видите, значи истовремено у то време десило се и ово убиство [REDACTED].

Адвокат Ђорђе Дозет: Ко је [REDACTED]?

Оптужени Осман Османовић: Он је заменик министра Федерације, Министарства унутрашњих послова Федерације Босне и Херцеговине и ја сам сазнао значи да је [REDACTED] повезан на неки начин са тим убиством јер је, познато ми је то, у току истраге расписана је награда од милион конвертибилних марака за информације које би довеле до хапшења починилаца убиства заменика министра унутрашњих послова. [REDACTED] се појавио мислим да сам ја то сазнао у ствари из медија или кроз рад службе, ево сада нисам сигуран или ми је то рекао [REDACTED], нисам сигуран, прије из медија. [REDACTED] се појавио као лице које зна све о том убиству. Међутим, његово сведочење касније није узето за озбиљно. У сваком случају, ја не знам да ли је значи његов долазак значи мени у Тузлу, повезан са убиством [REDACTED]. Мени он о томе ништа није тада говорио када смо се срели у Тузли, нити је моја служба имала било какве активности везано за то убиство.

Председник већа: Дакле, да ли он има неки разлог да говори нешто против Вас што Ви нисте учинили ради освете?

Адвокат Ђорђе Дозет: Судија, имам још једно питање па ће онда одговорити на то Ваше, ако дозволите.

Председник већа: Па, ја одређујем ток поступка.

Адвокат Ђорђе Дозет: ОК.

Председник већа: Изволите, одговорите на ово питање.

Оптужени Осман Османовић: Па, видите нешто, ја не знам значи да ли је [REDACTED] мене типовао као кривца за неки свој животни проблем, да ми се његовим сведочењем свети или је он препознао неки свој интерес, као што га је препознао у случају убиства [REDACTED].

Председник већа: Који би то могао бити интерес?

Оптужени Осман Османовић: Па, онај милион марака расписане награде за давање информација које би довеле до хапшења починилаца. Ја могу само да нагађам да ли је сада неки интерес, јер он се није изјаснио о том интересу према мени, да помогне мени у избегавању значи моје ликвидације. Али сигуран сам онај ко га је упутио и онај ко га је примио овде у Србији, ко га је довео пред тужиоца даље да то свакако зна.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Ја молим да не показује прстом на мене.

Председник већа: Тужиоче, не стоји Вам та примедба. И ако је показао прстом, није насрнуо на Вас, да не правимо проблем тамо где га нема. Изволите, браниоче, следеће питање.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли након те 1999. године, дакле с обзиром да се Ви враћате 2000. године са послом у Брчко, Ви срећете још некада [REDACTED] односно какав је карактер тих контаката, да ли разговарате, не разговарате и тако даље?

Оптужени Осман Османовић: Ја прије свега морам да кажем да сам ја њега сретао у граду након овог значи разговора у Тузли и након мог доласка у Брчко иза 2000. године, он је окрећао главу од мене, сигурно нисмо значи разговарали, избегавао је сваки разговор са мном. Једноставно човјек окрене главу да се не би, не знам, случајно поздравили или шта већ. Али знам, прије седам, осам година ја сам био позван од свог колеге из "Ротори" клуба [REDACTED], дошао сам код њега кући и он је први комшија [REDACTED], дошао сам код њега, сједели смо на тераси која је била окренута према [REDACTED] кући. [REDACTED] и његова супруга тада су ми се жалили, значи причали смо на тераси, да је два, три сата прије мога доласка, да су имали велики проблем са [REDACTED], да су имали вербални дуел који је довео и до интервенције полиције, долазила је и полиција везано за неке проблеме око међе, приступног пута и тако даље, и сигуран сам да је тај разговор на тераси чуо [REDACTED]. Јер сам ја [REDACTED] кад сам долазио код [REDACTED] видио, њега сам видио, а видио сам га у ВЦ-у, да је улазио тамо и ја мушки глас који је нешто оно коментарисао са неким женским гласом, јер то је само пет метара удаљено од терасе гдје смо ми сједили. Ево, значи након неколико дана ја сам поново имао сусрет с њим, када смо [REDACTED], [REDACTED], који је био екс министар одбране Босне и Херцеговине, сједили смо у ресторану код доктора [REDACTED], то је опет непосредно близу њихових кућа, [REDACTED] је улазио, излазио у тај ресторан, иначе је стајао уз шанк. У моменту када сам ја ишао у ВЦ он се окренуо, зауставио ме и рекао ми, мислим само једну реченицу: "Што ти подржаваш [REDACTED]?" Ево то мислим, то је неки задњи мој контакт са [REDACTED], након тога нисмо се, виђали смо се, али нисмо се овај поздрављали или је то било оно усиљено климање главом и тако даље.

Адвокат Ђорђе Дозет: Значи имаћу још једно само питање односно да се дотичемо само још једне краће теме. Поменули смо на припремном рочишту, а и Ви сте поменули данас име [REDACTED]. Ко је [REDACTED]? Од кад га познајете и у каквој вези је он са Вашом ситуацијом у којој сте у крајњој линији данас?

Оптужени Осман Османовић: [REDACTED] је на Економском факултету у Брчком студирао заједно на истој години са мојом супругом [REDACTED], и били смо он и ја добри познаници. Срећемо се у рату, значи у Маочи испред објекта Војне безбједности, њега је изводио војни полицајац јер је он био исто заточеник логора у Горњем Рахићу. Вјероватно су од њега узимали изјаву и на излазу значи из те војне зграде, Војне безбједности срећемо се, поздрављамо се, рукујемо се, причамо оно у фазону види гдје нас наши овнови доведоше да се ми морамо срести овде у Маочи. Он је поздравио моју супругу, да јој пренесем у ствари његове топле поздраве, значи то је било куртоазних неколико размјењених реченица, а 2000. године се значи поново срећемо када он постаје шеф Јавног регистра у Влади Брчко Дистрикта, ја директор Управе прихода и кроз природу посла имали смо стални контакт, да не кажем готово свакодневно, па на сједницама Владе, ја сам био сваки пут присутан. Учвршћујемо да

кажем та познанства добро, прелазимо у једну добру значи, један лијеп пријатељски однос. [REDACTED] је био један, он је умро у међувремену од срчаног удара, био је један изузетан човјек, поштен и добар, вјерник. Ја сам га цијенио због његовог интегритета. 2012. године када је објављен онај члана у "Прес РС" гдје се наводи да сам ја мучио Србе у логору, мене то шокирало, ја сам одмах потражио [REDACTED]. Питао сам: [REDACTED] шта је ово. "А јој, то нема везе са тобом". Ја кажем: Па како нема везе са мном пише тамо "Османовић Осман, директор Трезора и [REDACTED], главни јавни тужилац Брчко Дистрикта мучили и тукли Србе у логору у Горњем Рахићу". Каже: то нема везе са тобом, има везе са тужиоцем, неки политички кругови су наручили тај чланак јер је тужилац [REDACTED] конкурисао за главног тужиоца Босне и Херцеговине, у то вријеме, па је изабран не [REDACTED] него [REDACTED], који ће касније бити смењен. Рекао је да сам ја само као колатерала уз [REDACTED] стављен, а на захтев овога, ја ћу опет рећи, на захтев [REDACTED], то ми је рекао [REDACTED] који је наводно дао и неки новац новинару да мене убади. Ево, то је та прича. [REDACTED] ме је о томе обавијестио, ја сам рекао да ћу тужити. [REDACTED] је био против тога да ја тужим, молио ме је да то не чиним, да би можда он имао проблеме зато што ми је све то рекао. Да, рекао ми је и то: ти знаш да си невин, да има било шта о теби значи ми не би уопште били пријатељи. Јер је он био потпредседник Удружења логораша Босне и Херцеговине, он је имао све информације о свима нама у малом прсту. Значи он би сигурно, било шта да је имао о мени то и искористио, ја бих био процесуиран. Он је рекао: ти знаш да си чист, да си невин. Дакле: знам [REDACTED], знамо ти и ја, знаће и наша и дјеца зато што живе са нама, али да ли ће знати твој унук и мој унук једног дана када твој унук прочита на интернету да је Осман Османовић тукао, мучио Србе, не знам, у неком логору. Ја из тих разлога [REDACTED] морам тужити. И тужио сам, [REDACTED] је био свједок.

Председник већа: Овај парнични поступак који се водио.

Оптужени Осман Османовић: Госпођо судија, он је био потпредседник Савеза логораша Републике Српске. [REDACTED] је имао све информације од почетка рата о свима нама. Јако је битно његово свједочење. Нема везе што је то парнични поступак. Ја бих волио да се изведе тај доказ односно да се то, то што је он рекао, јавно рекао о мени да се то презентира као доказ овде на суду.

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли се можете сетити да ли је био још негде некакав разговор којем је присуствовао [REDACTED] у коме је тема била ово о чему сте сад причали?

Оптужени Осман Османовић: Да. То је било, мислим да је било 2006., 2007. године у подруму Управе прихода када смо сједили [REDACTED], који је био мој колега инспектор прије рата, радили смо седам, осам година прије рата, [REDACTED] и ја, и био је колега [REDACTED], који је био такође на општем криминалитету и радио са [REDACTED]. Сад је [REDACTED] инспектор за истраживање ратних злочина у Брчко Дистрикту. Значи нас тројица смо били и био је [REDACTED]. Тада је [REDACTED], ја сам питао [REDACTED], састала се стара раја, ја кажем, другови и тако даље: "[REDACTED], реци ми сада...", њему је чак и отац убијен тамо негде на Буквику, овај..." да ли ја имам икакву, ево, да ли ја имам икакву одговорност у рату везано за било какву особу. Ти си обављао разговор са људима који су дошли у међувремену из тих логора у Горњем Рахићу, у Маочи, обављао си разговоре са тим лицима, имаш ли икакву ти информацију да сам ја било шта ружно

рекао". Он је рекао да нема, али да он јесте учествовао у припреми значи доказа неких са оне стране, као што сам ја с ове стране и да је морао, не знам, у једном, у два случаја да.... Јер ја сам њега препознао на интернету тамо везано за неке исказе које су давали свједоци – оштећени, препознао сам га по једној ствари. Једино ме је он звао "Осмо", значи ја немам тај надимак, једини је он мене звао у служби "Осмо". И сада свједочи рецимо [REDACTED], овај како се зове [REDACTED], свједочи '94., '95.,"испитали су ме инспектори тај и тај, али и Осман Османовић звани Осмо". А то је [REDACTED], ја знам да је то његово. И он је то све мени признао и рекао да ја немам никакве везе, да немам никакве одговорности и да је то што је урадио једноставно тако, тако је било и да је то урадио.

Председник већа: Изволите даље. Браниоче, још колико питања имате? Је л' имате још доста питања?

Адвокат Ђорђе Дозет: Не, немам више питања, хоћу да вам кажем дакле то је, ово задње питање је било везано за наш предлог за саслушање сведока тог разговора.

Оптужени Осман Османовић: Ако могу само додати, [REDACTED], јако је битан. Зато што [REDACTED] спомиње мене и [REDACTED] да смо ми заједно ту били када га туку и као ми смо и агресивни, не знам у ком смислу смо агресивни, [REDACTED] и ја у рату, у том времену, када га неко туче. [REDACTED] уопште није био ту, а он веже мене и [REDACTED], једноставно нас веже зато што је он нас знао од прије рата као инспекторе који смо радили.

Адвокат Ђорђе Дозет: То је то, хвала, немам више питања.

Председник већа: Немате више питања. Добро, да резимирамо онда. Ви кажете нисте били припадник безбедоносних структура. Па да то појаснимо.

Оптужени Осман Османовић: Али не муслиманских оружаних формација.

Председник већа: Него?

Оптужени Осман Османовић: Као припадник Министарства унутрашњих послова Социјалистичке, у то вријеме, почетак рата, Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине, Центра службе безбједности Тузла, Станица јавне безбједности Брчко.

Председник већа: Добро. Дакле Ви сте тог маја непосредно пре ових догађаја који су описани у оптужници, Ви сте од Центра безбедности Тузла ангажовани да будете овде инспектор на овом пункту у Горњем Рахићу, је ли тако?

Оптужени Осман Османовић: Да будем инспектор значи у тој групи оперативној Горњи Рахић. И то имамо доказ, имамо мобилизацијски позив и службену легитимацију.

Председник већа: Добро, резимирали смо то. Вама се ставља такође на терет да сте Ви легитимисали, испитивали и затварали. Да ли сте Ви били овлашћени, имајући у виду ово Ваше ангажовање на које указујете, да испитујете лица која се приводе, легитимисана, приведена, да ли сте били овлашћени?

Оптужени Осман Османовић: Значи ја сам само два лица испитао...

Председник већа: Само сте [REDACTED] и [REDACTED].

Оптужени Осман Османовић: Рекао сам за [REDACTED], нисам га легитимисао, нисам му одузео личну карту, није било потребе за то. [REDACTED] није ни имао чини ми се личне карте, он је, када смо ми са њим обавили разговор, дошли смо до сазнања да је он испословао једну, како се зове, пролазницу у Шаторовићима на пункту тамо територијалне одбране, и да је као Бошњак, као Муслиман ушао у територију, пролазио кроз пунктове и тако даље, и да смо имали касније разговор са тим лицем, по наређењу надређеног.

Председник већа: Добро. Да ли се конкретно за свако лице добијала наредба надређеног о испитивању? Да ли је надређени кога сте Ви навели овде у сваком конкретном случају говорио: ово лице испитаће тај и тај, ово лице... Пошто кажете да није било писаних наредби него само усмених.

Оптужени Осман Османовић: Да, усмене, али те наредбе ево рецимо у случају [REDACTED], ја сам евидентирао у свом нотесу. Јутарњи састанак Оперативне групе Сектора безбједности, државне безбједности, добио задатак да обавимо тамо, [REDACTED], пише тамо [REDACTED] и ја да обавимо разговор са [REDACTED] на околности које нам је усмено саопштио [REDACTED].

Председник већа: Већ сте говорили о томе, али ево да конкретизујемо, да ли се после сваког разговора сачињавао тај неки записник о његовом испитивању, да ли је лице које је испитивано потписивало записник и уколико је постојао, уколико су постојали ти записници, коме су се они слали, где су се они чували и шта се са њима касније радило?

Оптужени Осман Османовић: О сваком разговору према лицу, ево ја нисам ни имао пуно тих разговора, имао сам два, три разговора, овај, о сваком разговору морао се сачинити документ о испитивању лица. Било службена забиљешка или ево изјава коју потпише то лице. Службена забиљешка или та изјава морала се предати Оперативној групи, администратору, даље у архиву.

Председник већа: Где се то чувало даље?

Оптужени Осман Османовић: То се чувало у канцеларији коју смо ми имали у центру Рахића, те Оперативне групе, то је с почетка била једна ћевабџиница и имали смо једну зграду, неки су ту спавали, ја нисам спавао, пошто сам ја ишао и спавао код породице тамо где ми је била супруга, моја дјеца, моја мајка, и тако даље.

Председник већа: Где сте спавали, где Вам је била породица, у ком месту?

Оптужени Осман Османовић: Породица ми је била у Маочи, то је три километра од Горњег Рахића, пјешке се ишло.

Председник већа: Значи Ви сте свако јутро долазили на посао и враћали сте се?

Оптужени Осман Османовић: Апсолутно свако, браво, извињавам се, извањам се на овоме, то ми је излетило заиста. Свако јутро сам ја долазио, практично јављао се на посао. Други су спавали значи у једној беговој кући. Ту су некада била испитивана та лица, током дана, значи добије неко задатак и оде обави се са тим лицем разговор, али не оно, нико није имао право да приступи. Рецимо ХОСОВ-ци на пример, није било шансе да приступе или било каква друга лица у униформама и да се овај укључују у било какав разговор или да приђу том мјесту.

Председник већа: Добро. Ово да ли сте ту спавали или сте долазили на посао, то је било у виду питања, не у виду моје констатације. Следеће што бих Вас питала. Колико је вас укупно било ту на том пункту, опишите нам тај пункт и сами сте рекли логор, опишите нам и тај логор.

Оптужени Осман Османовић: Ја се извињавам, Ви сад говорите ми о пункту или говорите ?

Председник већа: Контролни пункт у Горњем Рахићу, где се налазио тај пункт? Сами кажете да је постојао логор, где је био логор у односу на пункт?

Оптужени Осман Османовић: Позиција Оперативне групе гдје смо ми били смјештени је центар Горњег Рахића. Ми никакве везе нисмо имали са тим пунктом. Пункт је једно три километра према Брчком, од центра Горњег Рахића према Брчком или на самом улазу у Горњи Рахић. То је један објекат гдје је долазио [REDACTED], председник председништва СФРЈ и не знам оно из оног времена социјализма.

Председник већа: Добро, обзиром да су сви ови оштећени заустављени на том контролном пункту у Горњем Рахићу, да ли су они били дужни да искључиво Вама, Вашој тој организационој јединици у којој сте се Ви налазили доводе сва та лица или су постојале још неке полицијске структуре где су та лица могла бити приведена ради узимања информација?

Оптужени Осман Османовић: Значи од Брчког, од линије тамо која је успостављена, па овамо све горе до Маоче и до Рашљана и не знам ових села хрватских, бошњачких, није битно, постојало је више пунктова, било је доста пунктова. Ја смијем, усуђујем се рећи да је било можда седам, осам пунктова.

Председник већа: Да ли су Вам приводили лица са свих тих пунктова?

Оптужени Осман Османовић: Уколико је значи било какво лице било сумњиво, значи с тог, с почетка ако је неко лице... Ја знам за ова, за остале случајеве ја не знам, знам за ова два, три случаја која сам ја вама рекао.

Председник већа: Дакле, Вама су доводили само сумњива лица?

Оптужени Осман Османовић: Па само сумњива лица по наређењу значи да се обави разговор. Ево рецимо генерал [REDACTED]. Мислим сумњиво лице, генерал, пуковник, у оно вијеме Југословенске Народне Армије, мислим није он сумњиво лице, једноставно човјек је...

Председник већа: Али није, онај кога треба пустити, а не испитати, је л' тако?

Оптужени Осман Османовић: Па једноставно морао се обавити с њим разговор, неко је морао да обави разговор. Ја сам добио тај задатак са [REDACTED].

Председник већа: Добро. Да ли можете, Ви кажете и сами логор и у оптужници се наводи да су та лица била затворена, ту притворена. Да ли можете да нам опишете како је то изгледало? На ком простору се налазило, колико је било тих просторија у којима су лица притварана? Какви су били услови живота у тим просторијама и у крајњем случају да ли су та лица притварана, да ли је доношено неко решење, нека одлука о њиховом притварању? Ко је одлучивао да та лица након испитивања не буду пуштена даље, него да буду ту притворена? Од чега је то зависило?

Оптужени Осман Османовић: Значи, ја сам један, једини пут био на том локалитету кад сам обавио разговор са [REDACTED]. Разговор је обављен у згради војне команде која је одмах била на почетку локалитета са лијеве стране. Све даље какви су објекти, да их ја сад опишем, не знам.

Председник већа: Колико има ту објеката? Да ли Вам је било шта познато? Опишите нам чега се Ви сећате?

Оптужени Осман Османовић: Видите нешто, ја сам касније, мислим да ми је неко предочио, било је суђење једном лицу, мислим да се зове [REDACTED]. Задесио сам се с њим на једном мјесту, то је било можда прије двије, три године када је било суђење том лицу, тад се он мени жалио оно као, је л', били смо и комшије, он из Бухаковца, ја из [REDACTED], били смо мало и фамилијарно повезани. Тада ми је он показао скицу, показао скицу и показао ми... Ја сам видео на слици те објекте. И та скица је постојала и значи коришћена је и на суду, на суђењу Галибу Хаџићу. Значи могу рећи оно што сам видео на скици. Ја никад даље нисам ишао. Тамо је била војна команда. Ја нисам био припадник војске, ја нисам имао ... Да, био сам још једанпут, али опет у војној команди када је командант бригаде или је био начелник штаба бригаде убио једно лице у команди бригаде. И тад сам дошао да обавим разговор са начелником те бригаде, мислим да је био, [REDACTED] је био командант, а ово лице значи је било начелник, хијерархијски друго лице. Убио је човјека који се мислим зове [REDACTED], и тад сам долазио у узимао изјаве. Значи то је други пут. Значи искључиво у тој згради команде војне бригаде.

Председник већа: Дакле, у Горњем Рахићу није било тих просторија где су лица притварана или је било? Да резимирамо.

Оптужени Осман Османовић: Па рекао сам вам да моја сазнања вежу се за [REDACTED] који је причао на јутарњем састанку негде поливином јуна мјесеца да има проблема са Србима који су тамо притворени.

Председник већа: Да ли сте Ви били у тим просторијама, да ли сте одлазили у те просторије? Да ли сте видели какве су те просторије?

Оптужени Осман Османовић: Не, никада нисам био и не могу описати те просторије. Осим онога што сам ја упознао кроз спис.

Председник већа: Где сте испитивали та лица у Горњем Рахићу? Где су Вам биле канцеларије? Јесте ли имали неке канцеларије?

Оптужени Осман Османовић: Мало прије када сам оно вам говорио о позицији Оперативне групе, значи били смо у једној ћевабџиници, док сам ја био у Оперативној групи, јер ја сам био само два и по мјесеца, касније сам био инспектор. И углавном сам се ја у ствари и бавио дјелима привредног, економског и општег криминалитета читав рат.

Председник већа: Колико је то место Горњи Рахић?

Оптужени Осман Османовић: Па то је велико мјесто, значи то мјесто има 3-4.000 становника, Маоча је имала 4-5.000 становника, Чанде одмах се вежу, то су све повезана села.

Председник већа: Дакле, ви сте имали ваше просторије у центру места?

Оптужени Осман Османовић: У центру Горњег Рахића, и немамо никакве везе значи барем ја, не знам за друге...

Председник већа: Немате никакве везе са тим просторијама које се сматрају логором?

Оптужени Осман Османовић: Ма нема то везе са овом Оперативном групом у смислу организације, у смислу обезбеђења. Ево, кроз овај предмете Хацић Галиб тачно се утврдило, значи ја сам посредно сазнао, и ко је организатор и ко је обезбеђивао и зашто се премјестило на другу локацију, значи једноставно ми нисмо имали никакве везе са позицијом гдје су се налазили ти затворени Срби, барем ја то не знам.

Председник већа: А по чијој одлуци су они тамо затварани?

Оптужени Осман Османовић: Неко је значи затворио људе.

Председник већа: Конкретно ови, ове које сте Ви испитивали, [REDACTED], по чијој одлуци је тамо затворен?

Оптужени Осман Османовић: Значи ја сматрам и претпостављам и сматрам да је то по одлуци [REDACTED].

Председник већа: Ви нисте донели такву одлуку по његовом испитивању?

Оптужени Осман Османовић: Не, нисам ја имао ту надлежност и ту моћ. Никада нисам имао било какву наредбодавну надлежност и моћ да ја могу доносити такве одлуке.

Председник већа: А да ли сте знали да је [REDACTED] упућен тамо?

Оптужени Осман Османовић: Не. Нисам знао да је [REDACTED] упућен, ја сам, мислим да сам [REDACTED] први пут видео у овој другој притворској јединици напољу,

негдје тамо да су цијепали дрва, мислим да сам га видео када смо ишли на разговор са [REDACTED]. Е тад сам видео [REDACTED], мислим да сам га видео.

Председник већа: Па да ли сте проверили, да ли знате на основу чега је тај човек био тамо у тим, како бисмо рекли заробљен односно лишен слободе уколико је имао одлуку о лишењу?

Оптужени Осман Османовић: Ево генерално значи за све људе, ево као што је [REDACTED]. Он је био грађанин, савјестан, чисто цивил, човјек који није био ни за шта крив, очигледно је неко донио одлуку да се та лица користе за размјену. Значи лица која су се налазила

Председник већа: А Вама ништа то није било познато? Дакле, након његовог испитивања када је он доведен, Ви апсолутно никакве везе са њим немате?

Оптужени Осман Османовић: Апсолутно никакве.

Председник већа: А да ли сте знали после тог испитивања које сте Ви обавили где ће они ићи даље, шта ће бити са њим даље? Јесте ли га Ви пустили да иде кући након испитивања?

Оптужени Осман Османовић: Не, ја нисам њега уопште пуштао, ја сам отишао обавијестио [REDACTED] и за мене је то био завршено.

Председник већа: Дакле, Ви сте њега саслушали, отишли, обавестили свог надређеног [REDACTED]?

Оптужени Осман Османовић: Тако је. [REDACTED] је имао контакт са полицијом која га је довела.

Председник већа: А да ли се сећате шта је било са [REDACTED], је л' остао ту у вашим тим канцеларијама где сте га испитивали?

Оптужени Осман Османовић: Немам појма, вјерујте ми да ја даље ништа не знам шта се дешавало са [REDACTED]

Председник већа: Не знате ништа.

Оптужени Осман Османовић: И вјерујте да кроз изјаве [REDACTED] које сам ја читао, јер човјек је давао више изјава, не само ову изјаву у предмету Хаџић Галиб, он је давао изјаве и после у другим предметима. То лице овај мене не доводи ничим... оно да сам га закључао, знам да у оптужници прочитано је да сам га закључао, то није тачно, јер се није имало ни гдје закључати.

Председник већа: Да је одведен у оближњи лимени објект са бетонском подлогом без прозора, природне светлости, свежег ваздуха, воде који је раније служио за сушење воћа и поврћа, комора, и да је ту био заточен до 14.07.'92. године. Да ли Вам је познато да је ту одведен, у оваквим просторијама да је боравио и да је боравио до 14.07. и да је више пута извођен на испитивање? Да ли Вам је то познато?

Оптужени Осман Османовић: Значи апсолутно ми није познато да је одведен на Окрајке, да је био заточен у ту лименку. Ево, тужилац је рекао

Председник већа: Дакле, ове просторије су се налазиле у месту Окрајци? Је ли тако?

Оптужени Осман Османовић: Место Окрајци у улазу у Горњи Рахић. Ту је била војна команда ...

Председник већа: Далеко од ваших просторија у којима Ви боравите и обављате Ваш посао, колико далеко?

Оптужени Осман Османовић: Три километра.

Председник већа: Три километра, добро.

Оптужени Осман Османовић: Мислим близу три километра.

Председник већа: Добро. Да ли сте Ви некада ишли у тај како Ви кажете сами логор у месту, у тим Окрајцима? Да ли сте некада обилазили то место?

Оптужени Осман Османовић: Рекао сам два пута, рекао сам једанпут, али касније, сад сам се сјетио да је било и други пут.

Председник већа: Када други пут?

Оптужени Осман Османовић: Други пут када сам узео изјаву од начелника штаба команде бригаде и од његових сарадника помоћника везано за убиство лица у команди, у канцеларији начелника штаба. А први пут када смо разговарали са генералом господином [REDACTED].

Председник већа: Добро. Да ли је Вама познато ко је био тамо присутан, ко је обављао дужност неку уколико је постојала чувања тих лица, вођења бриге о њима? Да ли је то био затвор у Окрајцима? Ко тамо био ангажован, осим затвореника, ко је био ангажован на њиховом третману?

Оптужени Осман Османовић: Значи кроз предмет Хацић Галиб ја сам тад дошао до тих имена, да су људи ту били.

Председник већа: Ја Вас питам не кроз предмет него тада да ли сте знали?

Оптужени Осман Османовић: Не, не, нисам уопште знао ко су та лица.

Председник већа: Па ко је био задужен, ко је требао да зна шта је са њима?

Оптужени Осман Османовић: [REDACTED] и овај [REDACTED].

Председник већа: И он је био директно задужен и надлежан за све оно што се њима дешава?

Оптужени Осман Османовић: Значи [REDACTED] прије свега наредбодавац и главнокомандујући Сектора безбједности. И он је био и на сједницама, на састанцима тамо са командом бригаде, са цивилном влашћу и тако даље, ми с тим нисмо имали никакве везе.

Председник већа: Добро. Дакле, није ни ово тачно да сте Ви отишли тамо и показали сте на оштећеног [REDACTED] након чега је од стране другог припадника ваше јединице ударен ногом обувеном у ципеле у пределу колена?

Оптужени Осман Османовић: Да, то је од својих пет, шест изјава [REDACTED] рекао у једној изјави и да је то било пет, шест дана након што сам ја са њим обавио разговор и са овим [REDACTED], након пет, шест дана.

Председник већа: Дакле, нисте никада показивали на [REDACTED]?

Оптужени Осман Османовић: Никада значи то се није десило, јер је он рекао да је то био инспектор, да је он касније сазнао да је то био неки инспектор из Тузле. Инспектори из Тузле у то вријеме нису могли никакао било којим путем да дођу овај до Горњег Рахића.

Председник већа: Добро, Ви кажете видели сте једном [REDACTED] тамо у Окрајцима?

Оптужени Осман Османовић: Мислим да сам га видео, нисам сигуран.

Председник већа: Дакле, нисте показивали на њега. Када мислите да сте га то видели?

Оптужени Осман Османовић: То би могло да буде тамо негдје крајем јула мјесеца '92. године када сам ја испитивао значи са [REDACTED] [REDACTED], на локалитету Расадник шумарства у Маочи. То је могло тада да буде, да смо се видјели односно да сам ја њега у даљини ево не знам видео. Видио сам нека два човјека цијепају дрва, учинило ми се да је то он, али ја ево нисам сигуран, не смијем тврдити да је то сто посто тако.

Председник већа: Добро. Кажете у односу на [REDACTED], негирали сте такође наводе оптужнице, присуствовали сте његовом испитивању, је ли тако? Колико лица је било присутно када је испитиван [REDACTED]? Колико пута је [REDACTED] испитиван, по Вашем сећању?

Оптужени Осман Османовић: Значи ово што се у оптужници наводи да сам ја био одмах када је он ухапшен, то није тачно. Значи ја сам искључиво по наредби својих шефова са [REDACTED] обавио разговор са [REDACTED], значи у периоду од 16. до 18. маја '92. године.

Председник већа: Дакле, то није било 13. маја као што је наведено у оптужници?

Оптужени Осман Османовић: Нема везе са 13. мајом, нисам ја знао да је он тада ухапшен и од кога је ухапшен, ни да је био ухапшен. И о томе је састављена,

рекао сам, службена забиљешка и то је нотирано да смо добили тај задатак у мом нотесу 16. маја '92. године, пише у мом нотесу.

Председник већа: Добро. У Вашем нотесу, осим у Вашем нотесу документовано је где још?

Оптужени Осман Османовић: Да, рекао сам, службена забиљешка везано за први разговор, а други разговор, оба разговора је водио [REDACTED] и оба документа о обављеном разговору сачинио је [REDACTED]. И други разговор тамо на локалитету

Председник већа: [REDACTED] је био овлашћен да обави разговор, имао је овлашћење вашег надређеног да са њим обави разговор. А зашто сте Ви ту били присутни?

Оптужени Осман Османовић: Зато што сам ја добио задатак. [REDACTED] је тражио да ја идем са њим, зато што сам ја лично познавао...

Председник већа: Где да идете?

Оптужени Осман Османовић: Па да идемо да обавимо разговор у тај како се зове, у Маочу, тамо у ту, како се зове, расадник, крајем јула мјесеца.

Председник већа: Добро.

Оптужени Осман Османовић: И ми смо обавили разговор. [REDACTED] је водио концепт тог разговора.

Председник већа: Дакле он је саслушан, [REDACTED] је први пут саслушан где, где се тада налазио?

Оптужени Осман Османовић: Први пут у просторијама Оперативне групе државне безбједности, значи у овој беговој кући, ја мислим да смо ту били.

Председник већа: У Горњем Рахићу, у центру Горњег Рахића?

Оптужени Осман Османовић: У Горњем Рахићу, три километра даље од Окрајака, довела нам војна полиција лице, као што сам већ рекао.

Председник већа: Добро, и Ви сте га ту први пут испитивали, је ли тако?

Оптужени Осман Османовић: И ту смо га први пут испитали, без присуства.

Председник већа: Ко га је испитивао, Ви или [REDACTED]?

Оптужени Осман Османовић: Не, [REDACTED] је водио разговор.

Председник већа: А Ви, шта сте радили?

Оптужени Осман Османовић: Ја сам асистирао ту исто постављао питања.

Председник већа: Да ли је још неко осим Вас био присутан?

Оптужени Осман Османовић: Нико више није ту, значи ни први пут, ни други пут. Ни други пут значи када смо били, када је био овај Авдић Кадрија и стражари, они су морали да се удаље од нас када смо ми обављали разговор.

Председник већа: Да ли сте имали тада дрвене палице и да ли сте Ви користили те дрвене палице приликом испитивања?

Оптужени Осман Османовић: Па, ево ја ћу сада рећи, да ја за седамнаест година рада у полицији, никада никог нисам тукао. Нека се нађе једно лице из Брчког, из Тузле, значи из Босне и Херцеговине где сам ја, ево и диљем БиХ сам радио оно водили ме задаци, никад никога нисам тукао, никада никога. Палицу ону милиционарску ево прије рата, коју су дужили милиционари униформисани, имали су неки инспектори са општег криминалитета и ја сам који сам радио на привредном криминалитету, мени то није требало, без доказа папирнатих, ја нисам на основу било каквог нечијег исказа, човек може да каже, јесте, ја сам то урадио и касније ако ја немам доказ у папирима, знате, дуго година сте претпостављам радили сте и друге послове, знате како то иде. Значи, нисам дужио никакву палицу, никакво оруђе. Једно време нисам имао ни пиштољ, ево да Вам кажем искрено. Значи, једно време када сам отишао из оперативне групе, када сам радио као, значи тамо негде од половине јула, крајем јула, када смо прешли у крим.полицију, ја нисам с почетка имао, нисам имао можда читаву годину пиштољ.

Председник већа: Да ли Вам је познато колико је пута [REDACTED] испитан?

Оптужени Осман Османовић: Два пута.

Председник већа: Само два пута?

Оптужени Осман Османовић: Што се тиче ове оперативне групе, два пута и састављени су документи.

Председник већа: Оперативне групе којој сте Ви припадали?

Оптужени Осман Османовић: Тако је и [REDACTED].

Председник већа: Оба пута га испитује [REDACTED]?

Оптужени Осман Османовић: Нас двојица, ево могу да кажем, нас двојица и искључиво...

Председник већа: Ко је сачињавао записник?

Оптужени Осман Османовић: [REDACTED] је сачињавао записнике, [REDACTED] је...

Председник већа: А која је Ваша улога била у свему томе?

Оптужени Осман Османовић: Па, видите, никада се није обављао разговор, никада није једно лице обављало разговор са значи никада једно лице није могло добити задатак.

Председник већа: Добро, ко је тај записник као службено лице потписао, Ви, [REDACTED] или?

Оптужени Осман Османовић: [REDACTED] је потписао.

Председник већа: А Ви нисте?

Оптужени Осман Османовић: Не, нисам ја потписао, али сам био ту.

Председник већа: Добро. Ко је донео одлуку да се он лиши слободе?

Оптужени Осман Османовић: [REDACTED]?

Председник већа: Да.

Оптужени Осман Османовић: Наши надређени.

Председник већа: Ко је то конкретно?

Оптужени Осман Османовић: [REDACTED] и [REDACTED].

Председник већа: Како су они то одлуке доносили и када?

Оптужени Осман Османовић: Ја не знам то, ја то не могу да кажем.

Председник већа: Добро, а када сте Ви сазнали да је [REDACTED], чијем сте Ви испитивању присуствовали, да је након тога лишен слободе?

Оптужени Осман Османовић: Када сам ја сазнао то?

Председник већа: Да.

Оптужени Осман Османовић: Па, ја сам то сазнао када смо обављали разговор са [REDACTED], значи први разговор са [REDACTED] рекао сам 16.

Председник већа: Ви сте већ знали да је он лишен слободе и да ће и даље слобода да му буде ускраћена?

Оптужени Осман Османовић: То нисмо знали да ће му бити ускраћена слобода. Мислим, нисмо одлучивали о томе.

Председник већа: Добро.

Оптужени Осман Османовић: Значи, нисам имао никакве ни информације да ли је то лице враћено или.

Председник већа: Само Вам је речено након што га испитате шта треба са њим чинити?

Оптужени Осман Османовић: Наш је био задатак да одемо да га испитамо, да обавимо информативни разговор.

Председник већа: Добро.

Оптужени Осман Османовић: Да то евидентирамо, да сачинимо службену забелешку. Ево у другом случају ја нисам ни знао, него касније видео сам да је практично он потписао изјаву, ево [REDACTED] и он.

Председник већа: Дакле, након што сте га испитали, након што је, кажете, [REDACTED] потписао тај записник шта Ви радите са тим човеком? Ко га води, ко га одводи? Где га одводи, на основу чега?

Оптужени Осман Османовић: Он је остао у тој притворској, значи други пута говоримо, је ли тако? Значи, он остаје у тој притворској јединици где је био у Маочи.

Председник већа: У Маочи?

Оптужени Осман Османовић: Он ту остаје, значи, нама није био задатак да ми то лице пустимо, нити смо ми могли да га пустимо, ево стварно. Нисмо уопште имали те надлежности.

Председник већа: Да ли је он у тој притворској јединици у селу Окрајци код Горњег Рахића или у неком другом месту обзиром да сада кажете Маоча.

Оптужени Осман Османовић: Два су локалитета била, значи овај први Окрајци, па сам ја рекао да је [REDACTED] нам рекао на једном јутарњем састанку половином јуна месеца да је угрожена безбедност тих лица на Окрајцимаа због упада неких не знам ни ја ХОС-оваца или како већ.

Председник већа: И онда сте их преместили у Маочу?

Оптужени Осман Османовић: [REDACTED] је значи донео одлуку да се промени.

Председник већа: И када је то било, од када су они из Окрајака прешли у Маочу?

Оптужени Осман Османовић: Крајем јуна месеца 1992. године, мислим да је било крајем јуна месеца 1992. године.

Председник већа: Премешени су на овај други локалитет сви?

Оптужени Осман Османовић: Премештени су на други локалитет сви.

Председник већа: Да ли су били слични ти, какве су биле те притворске јединице, просторије у Маочи?

Оптужени Осман Османовић: Значи, ево ја ћу сада, да, могу да кажем што се тиче Маоче. Значи то је била једна, да кажемо, зграда стамбена у којој са једне стране значи био канцеларијски простор, а с друге стране је била нека гаража. Практично људи су били у тој гаражи и мислим да није била условна.

Председник већа: Били су у гаражи?

Оптужени Осман Османовић: Били су у гаражи.

Председник већа: А ко је одлучио да буду у гаражи?

Оптужени Осман Османовић: Али ја нисам улазио у ту гаражу, знам да је с друге стране била гаража.

Председник већа: И колико њих је било у тој гаражи?

Оптужени Осман Османовић: Ја не знам колико их је било.

Председник већа: Немате тај податак?

Оптужени Осман Османовић: Немам тај податак и стварно не могу да кажем.

Председник већа: А ко је то знао и ко је то могао да утврди?

Оптужени Осман Османовић: Авдић Кадрија је, он је апсолутно знао све по именима ко су ту, ко су, када, колико су ти људи били, управник те притворске јединице.

Председник већа: Добро. А да ли Вам је познато, колико је њих било и у колико стамбених јединица или уопште неких просторија, у колико просторија је било притворених лица у Окрајцима?

Оптужени Осман Османовић: Не знам.

Председник већа: Ни то Вам није познато?

Оптужени Осман Османовић: Ја рекао сам, стварно не знам да ли је овамо на Окрајцима, осим ове зграде команде, војне команде.

Председник већа: Дакле, Ви нисте били овлашћени ни да одлучујете о лишењу слободе, ни да одлучујете где ће неко боравити по лишењу слободе, ни да доносите одлуке о лишењу слободе, осим да испитате по наредби Вашег претпостављеног кога сте навели, је ли тако?

Оптужени Осман Османовић: Да, то је тако.

Председник већа: Добро. У односу на [REDACTED] и у односу на [REDACTED], Ви тврдите, Вама се у односу на [REDACTED] ставља на терет да сте присуствовали његовом испитивању.

Оптужени Осман Османовић: Па, не могу бити на два места.

Председник већа: Добро, дакле Ви сте негирали да сте улазили?

Оптужени Осман Османовић: Али знам ко је, знам, видео сам ко је, која су га лица испитивала, видео сам то у овим списима.

Председник већа: Добро.

Оптужени Осман Османовић: Али то су и говорили, мислим. Значи и [REDACTED] и не знам, су и рекли, односно сви су рекли ко их је испитивао.

Председник већа: Добро, реците ми, да ли Вам је познато да ли су та лица имала неку радну обавезу, ко је утврђивао ту радну обавезу и ко се старао о њеном спровођењу уколико је била?

Оптужени Осман Османовић: Значи из списка Хацић Галиб, ту сам видео да је [REDACTED] лице које је изводило те, значи прочитао сам то и прочитао сам то сведочење [REDACTED] у спису значи Хацић Галиб који је окончао чини ми се 2014. године, тај предмет пред судом у Брчком, да је [REDACTED] било то лице које је изводило кога је он хтео практично да ископавају mine или. Мислим, то је [REDACTED] и рекао то на суђењу Хацић Галиб. Ко је [REDACTED] наредио, ја не знам или је то било својевољно да он једноставно, да му је неко рекао.

Председник већа: Па, да ли Вам је познато да су морала притворена лица да ископавају mine?

Оптужени Осман Османовић: Нису смели, није се то никако смело десити.

Председник већа: Добро.

Оптужени Осман Османовић: А није ми познато.

Председник већа: Да ли Вам је познато да су то радили?

Оптужени Осман Османовић: Рекао сам да сам то сазнао увидом у списе суђењу Галибу Хацићу и није ми било то познато.

Председник већа: Дакле, Ви...

Оптужени Осман Османовић: То је радила цивилна заштита. Имали смо ми тамо цивилну заштиту, то је био њихов посао. Било је доста тих неексплодираних мина, јако доста је било, јако доста. Падале су многе и ове како се зове, ракете, авиоракете које нису експлодирале, које су биле падале широм подручја тог дела.

Председник већа: Ко је могао да донесе одлуку да притворена лица то чине уколико јесу чинила?

Оптужени Осман Османовић: То треба да каже [REDACTED], [REDACTED].

Председник већа: Ко је могао да донесе одлуку о њиховом радном ангажовању за време док су притворени у овом, како Ви кажете, логору?

Оптужени Осман Османовић: Па, ево ја кажем да нико то није смео да уради што је, што су та лица радила.

Председник већа: А ко је могао, уколико је тога било? Ко је ту одлуку био овлашћен да донесе?

Оптужени Осман Османовић: Могао је неко, значи могао је да буде захтев некога.

Председник већа: Ко је одлучивао како ће притворена лица проводити време, односно бити радно ангажована уколико постоји радно ангажовање?

Оптужени Осман Османовић: Значи, на Окрајцима они су били у саставу војне команде, војне команде. [REDACTED] је чак третиран као, третиран као војни заробљеник, јер је ухваћен наводно ево сада, ухваћен је са тридесет килограма експлозива. И третиран је и он је одмах тамо значи касније то нам је рекао у свом исказу, да је смештен тамо на Окрајцима и тако даље. Питао га је [REDACTED] да ли има било каквих поступања према њему. И он мислим да је човек вероватно био преплашен, рекао да нема, значи да нема некоректности.

Председник већа: То Вас питам зато што се у оптужници наводи да је [REDACTED] више пута извођен ради чишћења ђубрета, вађења земље из земље неексплодираних граната и испитивања током којих је психички и физички злостављан. Да ли сте Ви одлучивали о томе да ли ће неко од ових притворених лица вадити из земље неке неексплодиране гранате? Који је био Ваш домен утицаја?

Оптужени Осман Османовић: Ма, никакав.

Председник већа: У односу на ове околности?

Оптужени Осман Османовић: Никакав, апсолутно немам никакве везе.

Председник већа: Да ли Вам је било познато да су вадиле гранате?

Оптужени Осман Османовић: Не, није ми било познато да су вадиле гранате. Треба саслушати [REDACTED], треба саслушати лица која су обезбеђивали објекат где су били притвореници. Та лица требају да кажу ко је то њима наредио или су то они самоиницијативно наредили.

Председник већа: Добро,

Оптужени Осман Османовић: Та лица, ти затвореници без обзира за шта су и због чега су ту били, никако то нису смели да раде, нису требали да раде.

Председник већа: Добро. Одредићемо паузу, пошто је сада већ 11 и 48, одредићемо паузу у трајању од пола сата, а након тога уколико буде још неких питања

за оптуженог или уколико оптужени има још нешто да појасни да изнесе, а након тога извешћемо одређене писане доказе у спису, уколико нам преостане времена до краја рада.

Адвокат Ђорђе Дозет: Судија, да ли дозвољавате, односно за колегу који води окривљеног потребна је дозвола пет минута разговора са њим?

Председник већа: Дозвољавам.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

У 11 и 50 часова **одређује се** пауза у трајању од пола сата.

Наставак главног претреса **се одређује** у 12,20 часова.

По истеку паузе у 12 и 27 часова **наставља се** главни претрес.

Позивам оптуженог да приступи. Добро, ево само да разјаснимо, имајући у виду Ваше изјашњење, у оптужници, погледаћете,, пошто имате пред собом оптужницу, прву страну, почетак чињеничног описа, диспозитива оптужнице, у импровизованом логору на локалитету Расадник у Горњем Рахићу да се одвијао догађај. Па се даље у оптужници наводи да су сви оштећени одвођени у оближњи лимени објект са бетонском подлогом, да је [REDACTED] одведен у оближњи лимени објект са бетонском подлогом као и остали оштећени, а Ви тврдите да су одведени у објект који је био удаљен од ваших просторија, а да су тек у јулу одведени у Маочу. Па ево сада те чињенице да прецизирамо које су свакако, у сваком случају битнији елементи кривичног дела, односе се на место извршења дела.

Оптужени Осман Османовић: Нисам тврдио да је неко одведен тамо у ту лименку.

Председник већа: То пише у оптужници.

Оптужени Осман Османовић: За [REDACTED], ја нисам тврдио.

Председник већа: То пише у оптужници, ја сам Вам прочитала шта пише у оптужници.

Оптужени Осман Османовић: Да, да.

Председник већа: Дакле пише да су, да је током јуна 1992. године у импровизованом логору на локалитету Расадник. Да ли је тај импровизовани логор био на локалитету Расадник у Горњем Рахићу?

Оптужени Осман Османовић: Значи, била је та једна јединица притворска или логор, ево како хоћемо, у Горњем Рахићу на том локалитету, а друга...

Председник већа: На локалитету који се назива Расадник?

Оптужени Осман Османовић: Окрајци, Окрајци.

Председник већа: Не Расадник него Окрајци?

Оптужени Осман Османовић: Окрајци.

Председник већа: Добро, али Ви кажете да Ви нисте ни одлазили тамо?

Оптужени Осман Османовић: Онако како сам рекао.

Председник већа: Дакле, Ви кажете да сте испитивали ова два лица тачно где, поновите још једном?

Оптужени Осман Османовић: Значи у оперативној групи Државне безбедности стара Бегова кућа.

Председник већа: Стара Бегова кућа у центру места Горњи Рахићи?

Оптужени Осман Османовић: Тако је, у строгом центру у Горњем Рахићу.

Председник већа: Добро. И нисте одлазили овде у овај оближњи лимени објекат, нити је од те куће где сте Ви вршили испитивање постојао у близини тај лимени објекат?

Оптужени Осман Османовић: Не, три километра даље. А ја када сам ишао два пута оно што сам рекао, то је било одмах с почетка локалитета, са леве стране у згради команде бригаде. Значи, немам везе са тамо неким другим објектима, нити ја знам за те друге.

Председник већа: Чекајте, када сам ишао с почетка, где сте ишли и зашто сте ишли с почетка? Да будемо јасни, што се тиче места извршења, дакле радње које сте Ви овде потврдили да сте урадили, не кажем да су кривично-правне, то ћемо испитивати током поступка, Ви сте рекли испитивање.

Оптужени Осман Османовић: Да, обавио сам разговор са [REDACTED].

Председник већа: То сте урадили у тој, како сте рекли?

Оптужени Осман Османовић: Стара Бегова кућа.

Председник већа: У старој Беговој кући која се налази у центру места?

Оптужени Осман Османовић: У строгом центру у Горњем Рахићу.

Председник већа: Горњи Рахић?

Оптужени Осман Османовић: Да.

Председник већа: Овај лимени објекат се налази где?

Оптужени Осман Османовић: На Окрајцима, значи веже се за локалитет Окрајци. И ја никада нисам био у том лименом објекту, нити ја знам где се он налази.

Председник већа: Не знате где се налази лимени објекат који се веже за место Окрајци?

Оптужени Осман Османовић: За место Окрајци где је била команда војне бригаде.

Председник већа: Добро, а место Окрајци колико је далеко од центра Горњи Рахићи?

Оптужени Осман Османовић: Не више од три километра, три километра.

Председник већа: Не више, то сте добро рекли. Што се тиче да су они одведени у јулу тек у Маочу, ко је одведен и одакле је одведен?

Оптужени Осман Османовић: Крајем јуна.

Председник већа: Крајем јуна?

Оптужени Осман Османовић: Крајем јуна.

Председник већа: Исто то да појаснимо, да се прецизно изјасните.

Оптужени Осман Османовић: Реците.

Председник већа: Ко је одведен тек крајем јула у Маочу?

Оптужени Осман Османовић: Значи, комплетна притворска јединица је значи сви људи су пребачени на нови локалитет.

Председник већа: Који су се претходно налазили?

Оптужени Осман Османовић: На локалитету Окрајци.

Председник већа: Окрајци.

Оптужени Осман Османовић: Тако је нама рекао [REDACTED] на том јутарњем састанку.

Председник већа: Добро. Маоча, колико је тај локалитет Маоча где су одведени, колико је далеко од Окрајака?

Оптужени Осман Османовић: Не више од два и по километра, два километра, ево два километра.

Председник већа: Два километра.

Оптужени Осман Османовић: Два километра према Маочи. Значи, то је простор између Рахића и Маоче. Ево рецимо да је на по пута. А раздаљина између Рахића и центра Рахића и Маоче је три километра.

Председник већа: Да ли сте Ви имали неку улогу у њиховом премештају?

Оптужени Осман Османовић: Не.

Председник већа: Да ли сте одлучивали нешто у вези тога?

Оптужени Осман Османовић: Не, никакву улогу, никакву, осим само тог сазнања од [REDACTED] на јутарњем састанку половином јуна месеца.

Председник већа: Добро, да ли имате још нешто да кажете што Вас ја нисам питала?

Оптужени Осман Османовић: Не.

Председник већа: Немате? Да ли има неко додатних питања? Рекли сте да не желите да одговарате на питања тужиоца. Имате право. Да ли желите да објасните због чега или не?

Оптужени Осман Османовић: Да, радо ћу објаснити.

Председник већа: Изволите.

Оптужени Осман Османовић: Кратко. Значи сматрам да тужилац није професионално и етично наступао у фази значи овог истражног поступка. Ево могу само да упутим на преглед свих сведочења сведока оптужбе како је тужилац кршио Закон о кривичном поступку. То је моје мишљење, а може то и упозоравао га је мој адвокат, упозоравао је тужиоца да у неким ситуацијама тужилац му није дозвољавао чак ни да говори. Али ево може више о томе да говори адвокат.

Председник већа: Добро, ми имамо записнике.

Оптужени Осман Османовић: И морам још једну ствар да додам. Тужилац је омаловажио правосудне органе Босне и Херцеговине на тај начин и мене је повредио као грађанина Босне и Херцеговине, у смислу да се тамо поступци воде субјективно, да нису дорасли, да нисмо дорасли, али то је било пре самог почетка испитивања када је мене испитивао. Ево ја сам то чуо, ја то хоћу да кажем овде пред тужиоцем.

Председник већа: Обзиром да то није нигде констатовано, овај суд заиста не може са овим, ове Ваше наводе да проверава и оно што је потребно да Вас питам, обзиром на даљи ток поступка који се односи на извођење писаних доказа, Ви сте сада рекли да су све одлуке, да постоје писане одлуке у писаној форми о лишењу слободе, о притварању, о испитивању, све те одлуке. Да ли осим, а понудили сте, предложили сте на припремном рочишту увид у Ваш дневник који сте Ви водили. Где се налазе те одлуке и да ли сте Ви у могућности да током поступка за ове своје наводе доставите и доказе? Изволите, браниоче.

Адвокат Ђорђе Дозет: Адвокат Дозет. Морам признати да ја као бранилац, односно правник не разумем питање, које одлуке?

Председник већа: Одлуке, решење о притварању, решење о притвору ових овде наведених оштећених у оптужници, затим записници о њихојем испитивању који каже да су сачињени и да су их оштећени потписали?

Адвокат Ђорђе Дозет: Нити на припремном рочишту, нити у данас својој одбрани, окривљени није помињао било какве писмене одлуке о притварању и привођењу било кога.

Председник већа: Јесте, погледаћете транскрипт.

Адвокат Ђорђе Дозет: Погледаћемо транскрипт, па ћемо...

Председник већа: Питала сам, рекао је да су постојала решења о одређивању притвора.

Адвокат Ђорђе Дозет: Не, не.

Оптужени Осман Османовић: Нисам то рекао.

Адвокат Ђорђе Дозет: Не, он је само рекао, у једном моменту да је вођен званични, да зна, да му је познато да је против [REDACTED] вођен кривични поступак због тероризма, али не зна како је окончан. А за све оне налоге, његови претпостављени у радњама према лицима о којима је говорио, каже да он има службене белешке у својој радној бележници, да постоје записници односно извештаји, изјаве, односно службене белешке предате и које се налазе у овим предметима које смо ми предложили.

Председник већа: Управо то и питам. Дакле где постоје, да ли је одбрана у могућности да те записнике о испитивању ових лица, службене белешке или евентуално одлуке о одређивању притвора, односно лишењу слободе, прибави?

Адвокат Ђорђе Дозет: Ми смо предложили односно ...

Председник већа: Да ли сте у могућности да доставите суду као потврду навода одбране оптуженог?

Адвокат Ђорђе Дозет: Ми смо предложили увид у те предмете заједно са тим. Уколико суд неће...

Председник већа: Само да резимирамо. Дакле, Ви сматрате да се те одлуке налазе у предметима.

Адвокат Ђорђе Дозет: Одлуке су инкорпориране у овим кривичним предметима који су вођени у Брчком.

Председник већа: Али Ви нисте навели ознаке тих предмета. Рекли сте да нисте у могућности.

Адвокат Ђорђе Дозет: Нисам у могућности, од данас сам у могућности да одем и да на лицу места утврдим о чему се ради као што сам данас дошао у посед опет из једног од тих предмета ми је достављено на меил, о том локалитету извештај са фотодокументацијом и извршеним фотографисањем просторија Шумарија Расадник, Засеок Шиповача, Горњи Рахић, затим Окрајци и тако даље. Када будем у могућности да Вам доставим односно на ЦД заједно са оним његовим службеним белешкама односно блоковима које сам Вам показао прошли пут, доставићу Вам то све заједно или могу да Вам до...

Председник већа: У досадашњем току поступка у овом предмету суду није презентован ниједан доказ који се односи на тај локалитет на изглед тих притворских просторија, тог локалитета где су била притворена ова лица, оштећени наведени у оптужници, ни места као што се наводи у оптужници Расадник и Горњи Рахић ни ових лимених објеката, тако да суд нема апсолутно ниједан доказ у односу на то. Али конкретно имате доказ за Окрајке које Ви помињете, јер у оптужници се апсолутно не помињу ни Окрајци ни Маоча.

Адвокат Ђорђе Дозет: Тако се зове, географски се тако зове локалитет и људи су, ови су истражни органи полиције Брчко Дистрикта по налогу Тужилаштва и суда су вршили то фотографисање на том лицу места. И у крајњој линији у предмету Галиба Хацића којег је тужилац предложио, ти исти документи се налазе. Дакле, ја не могу да унапред знам које ћете Ви од оних мојих предлога, предлоге прихватити или не. Уколико прихватите излазак на лице места, односно вршење увиђаја и делимична реконструкција рекао сам тада на које околности, онда ћете бити у прилици да на лицу места видите где се ту шта налази. Уколико наравно одбијете тако нешто, ја ћу Вам, односно ја ћу свакако Вам доставити, али пошто су то црно-беле фотографије на њима не може видети ништа. Ја желим да Вам доставим оригиналне, претпостављам да се у колору 2011. радило, ја могу до тога да дођем. Оног тренутка када ја то будем имао, имаћете и Ви. Али у сваком случају остајем код оних предлога које сам на припремном рочишту рекао. Али кажем, покушаћу да помогнем са доказима које ћу прилагати када будем дошао до њих и суду да донесе одлуку о предлозима које сам изнео на припремном рочишту.

Председник већа: Добро и само још ово да разјаснимо. Пошто је у оптужници наведено „између хрватских и муслиманских оружаних формација с једне стране и српских оружаних формација с друге стране“. Имајући у виду Вашу улогу у тим догађајима како сте Ви описали, објасните нам тадашњи однос између хрватских и муслиманских оружаних формација, да ли сте Ви тада у овом периоду које је означено као време извршења кривичног дела заједнички деловали?

Оптужени Осман Османовић: Значи оно што ја знам, 06. маја 1992. године је Босна и Херцеговина званично међународно призната земља и подигнута је застава пред Уједињеним народима, застава те државе. Тако да ја искрено не познајем ту терминологију с једне стране српске и с друге стране муслиманско-хрватске формације.

Председник већа: Добро.

Оптужени Осман Османовић: Значи, ја знам официјалну власт Босне и Херцеговине, извршну, законодавну, судску.

Председник већа: Ви као што сте описали те безбедоносне структуре, безбедоносне органе су формирали, Јавна безбедност је ли тако Босне и Херцеговине?

Оптужени Осман Османовић: Центар служби безбедности, МУП, Центар Служби безбедности Тузла, Рахић. Станица јавне безбедности, оперативна група Државне безбедности.

Председник већа: Добро, можете се вратити на Ваше место. Ми смо одвојили писане доказе предложене од стране Тужилаштва за ратне злочине у оптужници. Обзиром да су они познати браниоцу оптуженог и оптуженом, јер се налазе у списима од истражног поступка, а осим тога, бранилац оптуженог се о тим доказима изјашњавао на припремном рочишту, па обзиром да сте сви упознати са овим доказима,

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

На основу одредбе члана 405 став 2 ЗКП, врши се увид у доказне предлоге заменика Тужиоца за ратне злочине, емитовањем преко лап-топа, уз истовремено емитовање на мониторима.

Молим да се монитори укључе.

Увид у:

Налаз лекара специјалистичке поликлинике ВМА у Београду за грађанска лица број 1 1005 од 18.11.1992. године за оштећеног [REDACTED], а овај доказ се налази на страни 19/3 регистратора број 1 списи КТИ 4/19.

Увид у:

Отпусну листу хируршког стационара ВМЦ Карабурма у Београду, број 1583/910 за лице [REDACTED] за период 05.-14.09.1992. године.

Доказ се налази на страни 28/3 регистратора број 1 списи КТИ 4/19.

Увид у:

Налаз и мишљење лекара хирурга Опште болнице Брчко бр.4538/95 од 31.05.1995. године.

Доказ се налази на страни 21/3 регистратора број 1 списка КТИ 4/19.

Уколико неко има примедби на изведене доказе, може да се јави и да истакне своје примедбе одмах након што је доказ емитован.

Увид у:

Специјалистички лекарски налаз здравственог центра Брчко од 29.06.2017. године за лице [REDACTED].

Доказ се налази на страни 29/3 регистратора број 1 списка КТИ 4/19.

Отпусно писмо са епикризом за лице [REDACTED] Опште болнице „Свети Апостол Лука“ Добој, број историје болести 13300/01.

Доказ се налази на страни 88/16 регистратора број 1 списка КТИ 4/19.

Отпусну листу Клиничког центра Србије, Београд број 1512/03 и број 2852/03 за лице [REDACTED].

Доказ се налази на страни 89/16 регистратора број 1 списка КТИ 4/19.

Оверене копије пресуде Основног суда Брчко Дистрикта БиХ 96 0 К 020424 10 К од 31.10.2014. године и пресуде Апелационог суда Брчко Дистрикта БиХ 96 0 К 020424 15 Кж од 09.10.2015. године против оптужених Галиба Хацића и Незира Хопића, а ови докази се налазе на странама 267/32 до 349/32 и на страни 350/33 до 382/33 регистратора број 1 списка КТИ 4/19.

Адвокат Ђорђе Дозет: Ако дозволите коментар.

Председник већа: Само док завршимо емитовање доказа.

Адвокат Ђорђе Дозет: Што се мене тиче, може већом брзином.

Председник већа: Ви сте упознати са тим доказом, може већом брзином. Тужиоче, да ли сте сагласни да ово брже емитујемо?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Може.

Председник већа: Изволите, браниоче, Ви сте ркли да имате примедбу?

Адвокат Ђорђе Дозет: Адвокат Дозет. Дакле, мој брањеник је у изношењу своје одбране, односно одговарајући на моје питање о митивима неког непознатог њему лица да износи неке тврдње које са њим немају никакве везе, одговорио да је кроз сведочење [REDACTED] пред овим Тужилаштвом схватио да је човек незадовољан епилогом кривичних поступака у којима је он пред Судом у Брчко Дистрикту поступао као сведок ошећени. Ова пресуда је управо доказ шта би могао бити такав мотив, јер овом пресудом је Галиб Хацић правноснажно ослобођен за ратни злочин учињен према [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED].

Председник већа: Добро.

Врши се увид у:

Уверење о држављанству Републике Србије за лице [REDACTED] које потиче од 2016. године издато под бројем 204-00-4/2019-473856.

Овај доказ се налази на страни 91/16 регистратора број 1 списка КТИ 4/19.

Увид у:

Белешку о приказу података из Регистра матичних књига о држављанству Републике Србије за лице [REDACTED] од 2005. године, правосудног информационог центра Министарства правде Републике Србије.

Доказ се налази на страни 483-484/67 регистратора број 2 списка КТИ 4/19.

Адвокат Ђорђе Дозет: Дозволите.

Председник већа: Изволите.

Адвокат Ђорђе Дозет: Ови докази сматрам да апсолутно немају никакву доказну снагу за поступак који се води пред овим судом. Али свакако су послужили тужиоцу да оправда непоступање по међународно правним обавезама које постоје између тужилаштва, уговорена између Тужилаштва БиХ и Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије. У крајњој линији које су инкорпориране и у закону.

Председник већа: У којој одредби, можете конкретно?

Адвокат Ђорђе Дозет: Па на тај начин да правдају да је надлежност правосудних органа Републике Србије засновано на томе што је један од оштећених држављанин Републике Србије. Ви ћете када дође овај сведок оштећени [REDACTED] у сваком случају кроз моја питања видети на који начин је то држављанство добијено, односно ја апсолутно немам ништа против да човек добије држављанство, али оно није засновано нити на једном елементу на којима се у нормалним ситуацијама добива држављанство, него на једној, да кажем, одредби односа наше државе у којој апсолутно подржавам према грађанима српске националности из других држава.

Председник већа: Добро, Ваше је право да на то укажете. Ми свакако у овом поступку не можемо оспоравати нити вршити оцену валидности једног документа неког другог органа, нити на било који начин утицати на постојање...

Адвокат Ђорђе Дозет: Судија, ми не доводимо у питање законитост и валидност ова два документа, само покушавам да објасним зашто се ту налазе.

Председник већа: Добро, указаћете.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Шта је то Тужилаштво, извињавам се суду, незаконито урадило везано за поступање у овом предмету? Шта је то, ја нисам схватио из излагања браниоца?

Адвокат Ђорђе Дозет: Да ли треба да одговорим?

Председник већа: Па, нема потребе, нисмо у скупштини да правимо реплике. Он је указао, колико сам ја схватила браниоца, да није било околности да се изда држављанство Републике Србије је ли тако, ако сам Вас правилно схватила? Али да је то држављанство прибављено на законит начин, а да сте Ви то уверење употребили да бисте засновали надлежност овог суда да је један од оштећених српски држављанин?

Адвокат Ђорђе Дозет: Управо тако.

Заменик тужиоца за ратне злочине: То ми је посао.

Председник већа:

ЉЉ

На основу одредбе члана 405 став 2 ЗКП, врши се увид у доказне предлоге заменика Тужиоца за ратне злочине, емитовањем преко лап-топа, уз истовремено емитовање на мониторима и то увид у:

Копију Фотоалбума „Горњи Рахић“ - 39 фотографија МУП Републике Србије СОРЗ 03/2/8/1/1 број: 230-66661/14 од 21.03.2018. године, везано за извођење доказне радње препознавање лица од стране сведока [REDACTED] дана 10.12.2019. године са потписом истог испод фотографија лица која је препознао, а овај доказ се налази на странама 133-140 у регистратору број 1 списка КТИ 4/19.

Адвокат Ђорђе Дозет: Ако дозволите.

Председник већа: Када одгледамо доказ. И имамо записник онај, списак лица која прати овај албум. Може, изволите.

Адвокат Ђорђе Дозет: У спису предмета не постоји било какав доказ да је вршено препознавање на начин како је то прописано Законом о кривичном поступку. Оно што је учињено приликом испитивања овог сведока не видим да има снагу препознавања јер се ради о предочавању слике односно фотографија које су му већ очигледно предочаване пред неким другим органом који то није на законит начин спроведен.

Председник већа: Браниоче, нисмо на припремном рочишту одлучивали о том доказу, Ви сте се изјашњавали, нисте се противили да се тај доказ изведе.

Адвокат Ђорђе Дозет: Ја се апсолутно не противим извођењу овог доказа. Покушавам да објасним јер овде се не изводи доказ записник о препознавању, јер није вршено препознавање. Врши се увид у фотографије.

Председник већа: Ми вршимо увид како је то предложено.

Адвокат Ђорђе Дозет: У фотографије, дакле немамо записник о препознавању. Са друге стране, ми смо предложили и то ћемо доставити суду документа у којима се види фотографија окривљеног из времена које је обухваћено оптужницом. Па ћете Ви тада у доказном поступку односно у анализи доказа које будете изводили, упоредити фотографију из времена од пре пар година.

Председник већа: Да ли је то нови доказ који предлагате?

Адвокат Ђорђе Дозет: Не, те фотографије се налазе у документима које смо предложили да буду изведени као доказ, које ћемо доставити.

Председник већа: Добро, можете сести, браниоче.

Врши се увид у:

Компакт диск (ЦД) на којем се на снимку између временског означања 01:05:52 и 01:09:58 налазе оштећени [REDACTED] снимљен током боравка у логору „Расадник“ у Горњем Рахићу у инкриминисаном периоду 1992. године.

Доказ се налази у регистрату број 1, страна 92/16 списка КТИ 4/19.

Тужиоче, да ли желите да појасните овај снимак, шта доказује? Ви сте навели у оптужници у образложењу.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Па, приказује како је изгледао [REDACTED] у инкриминисаном периоду као што сам навео и у оптужници, као што сам навео и на припремном рочишту, значи где је био, како је изгледао у то време, односно шта је све преживео, у каквом је стању био. Мислим да...

Председник већа: Ово је компакт диск. Како је прибављен?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Достављен од стране надлежних органа полиције.

Председник већа: Добро. А да ли имате податак, где се он налазио, ко је ово снимао, којим поводом?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Па, поводом његовог боравка тамо.

Председник већа: Да ли имате податке ко је снимао, ко је сачинио овај снимак?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Па, то ја не знам ко је сачинио тај снимак.

Председник већа: Не знате, немате никакав податак?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Све што имам, ја сам доставио.

Председник већа: Немате податке ко је сачинио овај снимак, када је тачно исти сачињен?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Сачињен је за време његовог боравка на месту извршења кривичног дела.

Председник већа: Од стране припадника?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Од стране припадника?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Оних који су га саслушавали и држали власт у том логору.

Председник већа: Добро. Оптужени?

Заменик тужиоца за ратне злочине: По мени муслиманско-хрватских оружаних формација.

Председник већа: Можете да приђете за говорницу? Мораћете нам дати неко јасније појашњење. Да ли Вам је познато, да ли сте Ви снимали лица која сте привођили и испитивали и да ли Вам је познато да је овај снимак сачињен и уколико јесте, да ли Вам је познато ко је сачинио овај снимак, у које сврхе, где се чува и зашто се чува?

Оптужени Осман Османовић: Значи, никада нисам присуствовао било каквом снимању, било каквом снимању, нисам био присутан. Ево овде препознајем онога [REDACTED], овај.

Председник већа: Кога сте препознали?

Оптужени Осман Османовић: Мислим да је [REDACTED] ту био неки који је био новинар, видим га на снимку, чињеница је.

Председник већа: Добро, очигледно је да се оштећени овде испитује на околности његових активности. Је ли тако и у вези других лица?

Оптужени Осман Османовић: Значи, не знам ништа око тога, нисам био никада присутан, не знам где су ти снимци завршили. Само сам препознао лице ту које знам, знам га из Брчког, новинар.

Председник већа: Он је новинар из Брчког?

Оптужени Осман Османовић: Да.

Председник већа: Шта је радио у време овог догађаја?

Оптужени Осман Османовић: Не знам.

Председник већа: Не знате?

Оптужени Осман Османовић: Не знам.

Председник већа: Добро. Очигледне су видне повреде на [REDACTED] тада. Да ли сте Ви уочили неке повреде на њему за то време?

Оптужени Осман Османовић: Па, мислим, треба ли да дам одговор на нешто што сам већ одговорио? Никад у животу, ево сада сам га први пут видео у животу на овом снимку. Ја то лице не знам. Никад га у животу нисам видео, никада. Тотално ми је непознато лице. А био сам полицајац седамнаест година и ...

Председник већа: Ви сте за њега и [REDACTED] рекли да их никада нисте видели.

Оптужени Осман Османовић: Да, да, имам добру моћ памћења ликова. Ово лице никада у животу нисам видео.

Председник већа: Нисте га видели?

Оптужени Осман Османовић: Нисам га до данашњег дана видео.

Председник већа: Добро, можете се вратити на Ваше место.

Оптужени Осман Османовић: Хвала.

Адвокат Ђорђе Дозет: Дозволите.

Председник већа: Немојте само реплике, нисмо у скупштини, Ваше мишљење. Све ћете то изнети у завршној речи, а нема сада потребе да образлажемо. Ја сам питала оптуженог да појасни. Само реците шта сте хтели?

Адвокат Ђорђе Дозет: Адвокат Дозет. О снимању једном ако је то то, у свом исказу пред тужиоцем говорио је управо сведок оштећени [REDACTED] и желим да укажем да се на овом снимку чак у једном моменту зумирају повреде на лицу овог човека, док је он у свом исказу говорио како је сниман управо из, да ли се то зове курс, ракурс или како ли, из положаја да му се не би виделе на лицу повреде. Дакле, то је то.

Председник већа: Добро, то ћемо разјаснити приликом испитивања. Он је једини доступан суду од оштећених.

Увид у:

Фотокопију фотографије оштећеног [REDACTED], који се доказ налази на страни 141/22 у регистратору број 1 списка КТИ 4/19.

Има ли неко нешто да примети? Не.

Увид у:

Службену белешку МУП-а Републике Србије, Станице граничне полиције Сремска Рача бр. 1410/19 од 23.11.2019. године.

Доказ се налази на страни 41/5 у регистратору број 1 списка КТИ 4/19.

Адвокат Ђорђе Дозет: Дозволите.

Председник већа: Изволите.

Адвокат Ђорђе Дозет: О овоме је било говора и на припремном рочишту, а наравно и у ранијим мојим обраћањима суду. У овом документу који смо сада погледали је евидентирано када је мој браћеник лишен слободе. Дакле, 23.11.2019. године у 17:05 он је фактички лишен слободе.

Председник већа: Добро.

Решење МУП-а Републике Србије СОРЗ 03.2.6. број: КУ-46/18 од 24.11.2019. године о задржавању Османа Османовића, који доказ се налази на странама 39-40/5 у регистратору број 1 списка КТИ 4/19.

Адвокат Ђорђе Дозет: Дозволите?

Председник већа: Изволите.

Адвокат Ђорђе Дозет: Дакле, у овом документу је констатовано да је мени као његовом браниоцу и самом окривљеном тог 24. у 00:35 уручено решење, а не да је притвор одређен, односно да је у притвору од 24.11. у 00:35.

Председник већа: Добро.

Решење Вишег суда у Београду - Одељење за ратне злочине Кпп По2 бр.1/19 од 25.11.2019.године о одређивању притвора за оптуженог Османовић Османа
Овај доказ се налази на странама 71-73/11 у регистратору број 1 списка КТИ 4/19.

Увид у:

Решење Вишег суда у Београду - Одељење за ратне злочине Кпп По2 бр.1/19 од 24.12.2019. године и 23.01.2020. године о продужењу притвора оптуженог Османовић Османа, а овај доказ се налази на странама 386-388/37 у регистратору број 2 списка КТИ 4/19.

Увид у:

Извод из Казнене евиденције за оптуженог Османа Османовића од 29.11.2019. године.

Доказ налази на страни 87/16 у регистратору број 1 списка КТИ 4/19.

Обзиром да је овде наведено да лице није у систему, да фактички ми немамо извештај,

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Одређује се прибављање извештаја из казнене евиденције за оптуженог Османа Османовића путем међународне правне помоћи од надлежних органа Брчко БиХ.

Ми смо извршили увид у све ове писане доказе који су предложени од стране тужиоца за ратне злочине, који су изведени. Имамо доказе о којима није одлучено на претресу, те на припремном рочишту и о којим доказима емо одлучити након што изведемо ове остале доказе предложене од стране Тужилаштва.

За следећи претрес, обзиром да се променила ситуација, дакле дозвољено је од данас путовање из Босне и Херцеговине, је ли тако, браниоче, за следећи претрес ми имамо предложене од стране Тужилаштва сведока [REDACTED], он је у [REDACTED], [REDACTED], ћерка покојног [REDACTED], они су сви испитани, [REDACTED], сестра. Ја мислим да је, за следећи претрес позваћемо сведоке [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED]. Претпостављам да за [REDACTED] биће више питања и нисам сигурна да бисмо могли све те сведоке да испитамо тај радни дан када одредимо главни претрес. С мислим да је целисходно испитати заједно на истом претресу и

сведока [REDACTED] и сведока [REDACTED]. Мој предлог је уколико сте сагласни да за следећи главни претрес позовемо сведока [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED], а за неки наредни претрес који ћемо одредити [REDACTED] и [REDACTED], а могуће у међувремену и ове предлоге, доказне предлоге, сведоке које је предложио бранилац, а које је суд усвојио. Да ли имате предлог за другачији редослед испитивања? Немате. Добро, први наредни претрес, слободни термин је 01. јун, јул, 01. јул, 02. и 03. може било који термин, браниоче? Да ли може 01.?

Адвокат Ђорђе Дозет: Може.

Председник већа: Тужиоче?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Може, да.

Председник већа: 9 и 30, судница број 4, што је присутнима саопштено уместо позива.

На главни претрес позвати сведоке Мару Вукмировић, Зору Симић и Сњежану Симикић преко надлежних органа БиХ.

Довршено у 13:18 часова.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА